

XIV
ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ "ПУТЕВИ СРБИЈЕ"
Број 955-6495/23-6
Датум 21-03-2023
Београд, Булевар краља Александра 202

JP „PUTEVI SRBIJE“, BEOGRAD

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

ZA 2022. GODINU

Jun 2022. godine

1. OPŠTE INFORMACIJE

Javno preduzeće "Putevi Srbije" osnovano je na osnovu Zakona o javnim putevima ("Sl. glasnik RS" br. 101/05,123/07,101/11,93/12 i 104/13) i Odluke Vlade Republike Srbije o osnivanju JP "Putevi Srbije" ("Sl. glasnik RS" br.115/05), kao javno preduzeće u državnoj svojini. Preduzeće je registrovano kod Agencije za privredne registre pod brojem 108625/2006 dana 23.02.2006. godine.

Preduzeće je počelo sa radom 23.02.2006. godine. Danom početka sa radom Preduzeće je, u skladu sa članom 101, st. 3. Zakona o javnim putevima, preuzelo prava, obaveze i zaposlene iz Republičke direkcije za puteve Srbije koja je prestala sa radom 22.02.2006. godine.

Osnovna delatnost Preduzeća definisana je Statutom i čini je korišćenje državnih puteva, zaštita, organizovanje i obavljanje stručnih poslova na izgradnji, rekonstrukciji, održavanju i zaštiti državnog puta; ustupanje radova na održavanju državnog puta, organizovanje stručnog nadzora, planiranje izgradnje, rekonstrukcije, održavanja i zaštite državnog puta; označavanje i vođenje evidencije o državnim putevima; upravljanje saobraćajem i organizovanje brojanja vozila na državnom putu.

Društvo je saglasno kriterijumima iz Zakona o računovodstvu razvrstano u velika pravna lica.

Matični broj preduzeća 20132248, šifra delatnosti 4211, PIB 104260456.

Sedište preduzeća se nalazi u Beogradu, Bul. Kralja Aleksandra 282.

Prosečan broj zaposlenih u 2022. godini je bio 2.190 (u 2021. godini 2.085).

Rešenjem Vlade Republike Srbije br.119-9018/2007-1 od 27.12.2007. godine za generalnog direktora JP "Putevi Srbije" a rešenjem br.119-10188/2013-1 od 28.11.2013.godine (Sl. Gl.RS 105/13) za vršioca dužnosti direktora imenovan je Zoran Drobnjak, dipl.inž.građevine.

Rešenjem Vlade Republike Srbije (Sl.glasnik RS br. 88/17,144/20) imenovan je Nadzorni odbor JP "Putevi Srbije" čiji je predsednik Miloš Adamović,diplomirani ekonomista.

2. OSNOV ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA

2.1. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izveštaja

Pravna lica i preduzetnici u Republici Srbiji su u obavezi da vođenje poslovnih knjiga, priznavanje i procenjivanje imovine i obaveza, prihoda i rashoda, sastavljanje, prikazivanje, dostavljanje i obelodanjivanje finansijskih izveštaja vrše u skladu sa Zakonom o računovodstvu (u daljem tekstu "Zakon", objavljen u "Sl. glasnik RS", br. 73/2019), kao i u skladu sa ostalom primenljivom podzakonskom regulativom. Društvo, kao veliko pravno lice, u obavezi je da primenjuje Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja ("MSFI"), koji u smislu navedenog zakona, obuhvataju: Okvir za pripremanje i prezentaciju finansijskih izveštaja ("Okvir"), Međunarodne računovodstvene standarde ("MRS"), Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja ("MSFI") i sa njima povezana tumačenja, izdata od Komiteta za tumačenje međunarodnih računovodstvenih standarda ("IFRIC"), naknadne izmene tih standarda i sa njima povezana tumačenja, odobreni od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde ("Odbor"), čiji je prevod utvrdilo i objavilo Ministarstvo nadležno za poslove finansija.

Na osnovu člana 3. st. 1. i 2. Zakona o računovodstvu ("Sl. glasnik RS", br. 73/2019 - dalje: Zakon), Ministar finansija je doneo Rešenje o utvrđivanju prevoda Međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja (MSFI) ("Sl. glasnik RS", br. 123/2020 - dalje: Rešenje). Rešenje je objavljeno 13. oktobra 2020. godine, a stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Sl. glasniku RS", odnosno 21. oktobra 2020. godine.

U skladu sa Rešenjem, osnovni tekstovi Međunarodnih računovodstvenih standarda, odnosno Međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja (dalje: MRS/MSFI) primenjuju se počev od finansijskih izveštaja koji se sastavljaju na dan 31. decembra 2021. godine, dok je ranija primena na finansijske izveštaje koji se sastavljaju na

dan 31. decembra 2020. godine moguća uz obelodanjivanje odgovarajućih informacija u Napomenama uz finansijske izveštaje.

Prethodno Rešenje o utvrđivanju prevoda Međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja (MSFI) ("Sl. glasnik RS", br. 92/2019 - dalje: prethodno rešenje) Ministra finansija broj 401-00-4980/2019-16 od 21. novembra 2019. godine stavlja se van snage, osim u slučaju primene tog rešenja prilikom sastavljanja finansijskih izveštaja na dan 31. decembra 2020. godine.

Shodno navedenom, a imajući u vidu potencijalno materijalne efekte koje odstupanja računovodstvenih propisa Republike Srbije od MSFI i MRS mogu imati na realnost i objektivnost finansijskih izveštaja Društva, priloženi finansijski izveštaji se ne mogu u potpunosti smatrati finansijskim izveštajima sastavljenim u saglasnosti sa MSFI i MRS.

Objavljeni standardi i tumačenja koji su stupili na snagu u prethodnim periodima i tekućem periodu na osnovu Rešenja o utvrđivanju prevoda, obelodanjeni su u napomeni 2.2. Objavljeni standardi i tumačenja na snazi u prethodnom i tekućem periodu koji još uvek nisu zvanično prevedeni i usvojeni obelodanjeni su u napomeni 2.3. Objavljeni standardi i tumačenja koji još uvek nisu u primeni, obelodanjeni su u napomeni 2.4.

Finansijski izveštaji su sastavljeni u skladu sa načelom istorijskog troška, osim ako je drugačije navedeno u računovodstvenim politikama koje su date u daljem tekstu.

U skladu sa Zakonom, finansijski izveštaji Društva su iskazani u hiljadama dinara. Dinar predstavlja zvaničnu izveštajnu valutu u Republici Srbiji.

2.2. Objavljeni standardi i tumačenja koji su stupili na snagu u prethodnim periodima i tekućem periodu na osnovu Rešenja o utvrđivanju prevoda

- Izmene MSFI 7 „Finansijski instrumenti: Obelodanjivanja“ – Izmene kojima se poboljšavaju obelodanjivanja fer vrednost i rizika likvidnosti (revidiran marta 2009. godine, na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2009. godine);
- Izmene MSFI 1 „Prva primena Međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja“ – Dodatni izuzeci za lica koja prvi put primenjuju MSFI. Izmene se odnose na sredstva u industriji nafte i gasa i utvrđivanje da li ugovori sadrže lizing (revidiran jula 2009. godine, na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2010. godine);
- Izmene različitih standarda i tumačenja rezultat su Projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja MSFI objavljenog 16. aprila 2009. godine (MSFI 5, MSFI 8, MRS 1, MRS 7, MRS 17, MRS 36, MRS 39, IFRIC 16) prvenstveno sa namerom otklanjanja neusaglašenosti i pojašnjenja formulacija u tekstu (izmene standarda stupaju na snagu za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2010. godine, a izmena IFRIC na dan ili nakon 1. jula 2009. godine);
- Izmene MRS 38 „Nematerijalna imovina“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2009. godine);
- Izmene MSFI 2 „Plaćanja akcijama“: Izmene kao rezultat Projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja MSFI (revidiran u aprilu 2009. godine, na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2009. godine) i izmene koje se odnose na transakcije plaćanja akcijama grupe zasnovane na gotovini (revidiran juna 2009. godine, na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2010. godine);
- Izmene IFRIC 9 „Ponovna procena ugrađenih derivata“ stupaju na snagu za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2009. godine i MRS 39 „Finansijski instrumenti: Priznavanje i merenje“ – Ugrađeni derivati (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 30. juna 2009. godine);
- IFRIC 18 „Prenosi sredstava od kupaca“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2009. godine);

- „Sveobuhvatni okvir za finansijsko izveštavanje 2010. godine“ što predstavlja izmenu „Okvira za pripremanje i prikazivanje finansijskih izveštaja“ (važi za prenos sredstava sa kupaca primljenih na dan ili posle septembra 2010. godine);
- Dopune MSFI 1 „Prva primena Međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja“ – Ograničeno izuzeće od uporednih obelodanjivanja propisanih u okviru MSFI 7 kod lica koja prvi put primenjuju MSFI (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2010. godine);
- Dopune MRS 24 „Obelodanjivanja povezanih strana“ – Pojednostavljeni zahtevi za obelodanjivanjem kod lica pod (značajnom) kontrolom ili uticajem vlade i pojašnjenje definicije povezanog lica (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2011. godine);
- Dopune MRS 32 „Finansijski instrumenti: Prezentacija“ – Računovodstveno obuhvatanje prečeg prava na nove akcije (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. februara 2010. godine);
- Dopune različitih standarda i tumačenja „Poboljšanja MSFI (2010)“ rezultat su Projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja MSFI objavljenog 6. maja 2010. godine (MSFI 1, MSFI 3, MSFI 7, MRS 1, MRS 27, MRS 34, IFRIC 13) prvenstveno sa namerom otklanjanja neslaganja i pojašnjenja formulacija u tekstu (većina dopuna biće na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2011. godine);
- Dopune IFRIC 14 „MRS 19 – Ograničenje sredstava definisanih primanja, zahtevi za minimalnim finansiranjem i njihova interakcija“ Avansna uplata minimalnih sredstava potrebnih za finansiranje (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2011. godine);
- IFRIC 19 „Poništavanje finansijskih obaveza sa instrumentima kapitala“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2010. godine);
- Dopune MSFI 1 „Prva primena Međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja“ – Velika hiperinflacija i uklanjanje fiksnih datuma za lica koja prvi put primenjuju MSFI (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2011. godine);
- Dopune MSFI 7 „Finansijski instrumenti: Obelodanjivanja“ – Prenos finansijskih sredstava (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2011. godine);
- Dopune MRS 12 „Porezi na dobitak“ – Odloženi porez: povraćaj sredstava koja su služila za obračun poreza (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2012. godine);
- MSFI 10 „Konsolidovani finansijski izveštaji“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine);
- MSFI 11 „Zajednički aranžmani“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine);
- MSFI 12 „Obelodanjivanje o učešćima u drugim pravnim licima“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine);
- Dopune MSFI 10, MSFI 11 i MSFI 12 „Konsolidovani finansijski izveštaji, Zajednički aranžmani i Obelodanjivanja učešća u drugim pravnim licima: Uputstvo o prelaznoj primeni“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine);
- MRS 27 (revidiran 2011. godine) „Pojedinačni finansijski izveštaji“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine);
- MRS 28 (revidiran 2011. godine) „Ulaganja u pridružena pravna lica i zajedničke investicije u pridružene entitete i zajedničke poduhvate“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine);

- MSFI 13 „Merenje fer vrednosti“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine);
- Dopune MSFI 1 „Prva primena Međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja” – Državni krediti po kamatnoj stopi nižoj od tržišne (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine);
- Dopune MSFI 7 „Finansijski instrumenti: Obelodanjivanja“ – Netiranje finansijskih sredstava i finansijskih obaveza (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine);
- Dopune MRS 1 „Prezentacija finansijskih izveštaja“ – Prezentacija stavki ostalog ukupnog rezultata (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2012. godine).
- Dopune MRS 19 „Naknade zaposlenima” – Poboljšanja računovodstvenog obuhvatanja naknada po prestanku radnog odnosa (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine);
- Godišnja poboljšanja za period od 2009. do 2011. godine izdata u maju 2012. godine koja se odnose na različite projekte poboljšanja MSFI (MSFI 1, MRS 1, MRS 16, MRS 32, MRS 34) uglavnom na otklanjanju nekonzistentnosti i pojašnjenja formulacija (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine);
- Dopune MRS 32 „Finansijski instrumenti: Prezentacija“ – Prebijanje finansijskih sredstava i finansijskih obaveza (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine);
- Dopune MSFI 10 „Konsolidovani finansijski izveštaji“, MSFI 12 „Obelodanjivanje o učešćima u drugim entitetima“ i MRS 27 „Pojedinačni finansijski izveštaji“ – Izuzeće zavisnih lica iz konsolidacije prema MSFI 10 (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine).
- Dopune MRS 36 – „Umanjenje vrednosti imovine“ Obelodanjivanje nadoknadivog iznosa za nefinansijsku imovinu (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine).
- Dopune MRS 19 „Primanja zaposlenih” – Definisani planovi naknade: Doprinosi za zaposlene (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2014. godine).
- Godišnja poboljšanja za period od 2010. do 2012. godine, koja su rezultat su Projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja MSFI (MSFI 2, MSFI 3, MSFI 8, MSFI 13, MRS 16, MRS 24 i MRS 38) radi otklanjanja neusaglašenosti i pojašnjenja formulacija (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2014. godine).
- Godišnja poboljšanja za period od 2011. do 2013. godine, koja su rezultat Projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja MSFI (MSFI 1, MSFI 3, MSFI 13 i MRS 40) radi otklanjanja neusaglašenosti i pojašnjenja formulacija (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2014. godine).
- Dopune MSFI 11 „Zajednički aranžmani” – Računovodstvo sticanja učešća u zajedničkim poslovanjima (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine).
- Dopune MRS 16 „Nekretnine, postrojenja i oprema” i MRS 38 „Nematerijalna imovina” - Tumačenje prihvaćenih metoda amortizacije (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine).
- Dopune MRS 16 „Nekretnine, postrojenja i oprema” i MRS 41 „Poljoprivreda” - Poljoprivreda – industrijske biljke (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine).
- Dopune MRS 27 „Pojedinačni finansijski izveštaji” – Metod udela u pojedinačnim finansijskim izveštajima (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine).
- Dopune MSFI 10 „Konsolidovani finansijski izveštaji” i MRS 28 „Investicije u pridružene entitete i zajedničke poduhvate” - Prodaja ili prenos sredstava između investitora i njegovih pridruženih entiteta ili zajedničkih poduhvata (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine).

- Dopune MSFI 10 „Konsolidovani finansijski izveštaji”, MSFI 12 „Obelodanjivanje o učešćima u drugim entitetima” i MRS 28 „Investicije u pridružene entitete i zajedničke poduhvate” - Investiciona društva: Primena izuzetaka od konsolidacije (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine).
- Dopune MRS 1 „Prezentacija finansijskih izveštaja” – Inicijativa za obelodanjivanje (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine).
- Dopune i izmene različitih standarda „Poboljšanja MSFI” (za period od 2012. do 2014. godine), koja su rezultat Projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja MSFI (MSFI 5, MSFI 7, MRS 19 i MRS 34) radi otklanjanja neusaglašenosti i pojašnjenja formulacija (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine).
- Izmene i dopune MRS 7 „Izveštaj o novčanim tokovima” – zahtev za obelodanjivanjima koja korisnicima izveštaja omogućavaju procenu promena obaveza koje proizilaze iz aktivnosti finansiranja (na snazi od 1. januara 2017. godine).
- Pojašnjenja vezana za MRS 12 „Porez na dobit” koja imaju za cilj smanjenje raznolikosti u praksi kada su u pitanju odložena poreska sredstva koja proizilaze iz nerealizovanih gubitaka (na snazi od 1. januara 2017. godine).
- Izmene IFRS 12 – Obelodanjivanja u učešćima u drugim entitetima (na snazi od 1. januara 2017. godine).
- MSFI 3 „Poslovne kombinacije” – dopuna koja se odnosi na pojašnjenja kada jedna strana stiče kontrolu u prethodnom zajedničkom poduhvatu. Promena stupa na snagu za poslovne kombinacije čiji je datum kupovine na dan ili nakon prvog godišnjeg perioda izveštavanja koji počinje 1. januara 2019. godine ili nakon toga. Može biti u suprotnosti sa izmenama MSFI 11.
- IFRIC 23 – Tumačenje vezano za MRS 12. Tumačenje stupa na snagu na dan ili nakon 1. januara 2019. godine, ali je dozvoljena ranija primena.
- Pojašnjenja vezana za MSFI 11. koja se odnose na transakcije u kojima entitet dobija zajedničku kontrolu na ili nakon početka prvog godišnjeg perioda izveštavanja koji počinje 1. januara 2019. godine ili nakon tog datuma. Ovo može biti u suprotnosti sa MSFI 3.
- Godišnja poboljšanja za period od 2014. do 2016. godine koja se odnose na različite projekte poboljšanja MSFI (MSFI 1, MRS 28) uglavnom na otklanjanju nekonzistentnosti i pojašnjenja formulacija (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018. godine).
- Dopune MSFI 2 „Plaćanja akcijama” – pojašnjenja kako evidentirati određene vrste transakcija plaćanja akcijama (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018. godine).
- Dopune MSFI 4 „Ugovori o osiguranju” – izmene povezane sa implementacijom MSFI 9 ‘Finansijski instrumenti’ (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018. godine).
- Dopune MRS 40 „Investicione nekretnine” – pojašnjenje principa klasifikacije investicionih nekretnina (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018. godine).
- Dopune IFRS 9 „Finansijski instrumenti” – definisanje uslova za odmeravanje finansijskih sredstava po amortizovanoj vrednosti ili po fer vrednosti kroz ostali sveobuhvatni rezultat (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2019. godine).
- Dopune MRS 28 „Investicije u pridružene entitete i zajedničke poduhvate” – pojašnjenja o evidentiranju dugoročnih ulaganja u pridružene entitete i zajedničke poduhvate (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2019. godine).
- Godišnja poboljšanja za period od 2015. do 2017. godine koja se odnose na različite projekte poboljšanja MSFI (MSFI 3, MSFI 11, MRS 12, IAS 23) uglavnom na otklanjanju nekonzistentnosti i pojašnjenja formulacija (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2019. godine).

- Dopune MRS 19 „Primanja zaposlenih” – definisanje načina obračuna planova definisanih primanja zaposlenih kada u toku izveštajnog perioda dođe do izmene, ograničenja ili poravnjanja (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2019. godine).
- MSFI 14 „Računi regulatornih aktivnih vremenskih razgraničenja” - na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine.
- IFRIC 20 „Troškovi uklanjanja otkrivke u proizvodnoj fazi površinskog kopa“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine).
- IFRIC 21 „Dažbine“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine).
- IFRIC 22 – Ovo tumačenje se odnosi na devizne transakcije kada entitet priznaje nemonetarno sredstvo ili nemonetarnu obavezu po osnovu plaćanja ili primanja avansa, pre nego što entitet prizna odnosno sredstvo, trošak ili prihod, posle čega se to nemonetarno sredstvo ili obaveza ponovno priznaje. Tumačenje je stupilo na snagu na dan ili nakon 1. januara 2018. godine, ali je dozvoljena ranija primena.
- MSFI 9 „Finansijski instrumenti” i kasnije dopune, koji zamenjuje zahteve MRS 39 „Finansijski instrumenti: priznavanje i odmeravanje”, u vezi sa klasifikacijom i odmeravanjem finansijske imovine. Standard eliminiše postojeće kategorije iz MRS 39 - sredstva koja se drže do dospeća, sredstva raspoloživa za prodaju i krediti i potraživanja. MSFI 9 je na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2019. godine, uz dozvoljenu raniju primenu (na snazi za godišnje periode koji počinju nakon 01. januara 2020. godine).

U skladu sa MSFI 9, finansijska sredstva će se klasifikovati u jednu od dve navedene kategorije prilikom početnog priznavanja: finansijska sredstva vrednovana po amortizovanom trošku ili finansijska sredstva vrednovana po fer vrednosti. Finansijsko sredstvo će se priznavati po amortizovanom trošku ako sledeća dva kriterijuma budu zadovoljena: sredstva se odnose na poslovni model čiji je cilj da se naplaćuju ugovoreni novčani tokovi i ugovoreni uslovi pružaju osnov za naplatu na određene datume novčanih tokova koji su isključivo naplata glavnice i kamate na preostalu glavicu. Sva ostala sredstva će se vrednovati po fer vrednosti. Dobici i gubici po osnovu vrednovanja finansijskih sredstava po fer vrednosti će se priznavati u bilansu uspeha, izuzev za ulaganja u instrumente kapitala sa kojima se ne trguje, gde MSFI 9 dopušta, pri inicijalnom priznavanju, kasnije nepromenljivi izbor da se sve promene fer vrednosti priznaju u okviru ostalih dobitaka i gubitaka u izveštaju o ukupnom rezultatu. Iznos koji tako bude priznat u okviru izveštaja o ukupnom rezultatu neće moći kasnije da se prizna u bilansu uspeha.

- MSFI 15 „Prihodi iz ugovora sa kupcima”, koji definiše okvir za priznavanje prihoda. MSFI 15 zamenjuje MRS 18 „Prihodi”, MRS 11 „Ugovori o izgradnji”, IFRIC 13 „Programi lojalnosti klijenata”, IFRIC 15 „Sporazumi za izgradnju nekretnina” i IFRIC 18 „Prenosi sredstava od kupaca” i SIC – 31 „Prihodi – transakcije razmene koje uključuju usluge oglašavanja”. MSFI 15 je na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2019. godine, uz dozvoljenu raniju primenu (na snazi za godišnje periode koji počinju nakon 01. januara 2020. godine).
- MSFI 16 „Zakup” koji je objavljen u januaru 2016. godine, primena je za poslovne periode koji počinju posle 1. januara 2019. godine. Ovim standardom biće zamenjen dosadašnji MRS 17. Dobrovoljna primena ovog standarda je bila moguća za finansijsko izveštavanje za 2020 godinu a obavezna je njegova primena za 2021. godinu. Preduzeće je prvi put primenilo standard na finansijske izveštaje za 2021. godinu.

2.3. Objavljeni standardi i tumačenja na snazi u prethodnom i tekućem periodu koji još uvek nisu zvanično prevedeni i usvojeni

Na dan objavljivanja ovih finansijskih izveštaja, dole navedeni standardi i izmene standarda su bili izdati od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, a sledeća tumačenja bila su objavljena od strane Komiteta za tumačenje međunarodnog finansijskog izveštavanja, ali nisu zvanično usvojena u Republici Srbiji:

- Dopune MSFI 3 „Poslovne kombinacije“ – dopuna koja se odnosi na pojašnjenja da li transakcija treba da bude obuhvaćena kao poslovna kombinacija ili sticanje imovine (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2020. godine).
- Dopune MRS 1 „Prezentacija finansijskih izveštaja“ i MRS 8 „Promene računovodstvene politike, promene računovodstvenih procena i greške“ – dopune preciziraju definiciju materijalnosti u MRS 1, pojašnjavaju definiciju materijalnosti i njenu primenu, poboljšavanjem formulacije i usklađivanjem definicije u MSFI i drugim publikacijama (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2020. godine).
- Revidirani Konceptualni okvir za finansijsko izveštavanje- revidiranim Konceptualnim okvirom utvrđuje se: cilj finansijskog izveštavanja opšte namene, kvalitativne karakteristike korisnih finansijskih informacija, opis izveštajnog entiteta i ograničenja, definicije sredstava, obaveza, kapitala, prihoda i rashoda i dodatne smernice, kriterijumi za priznavanje sredstva i obaveze u finansijskim izveštajima i smernice za prestanak priznavanja, koncepti i smernice za prezentaciju i obelodanjivanje, koncept održanja kapitala (na snazi za godišnje periode koji počinju nakon 01. januara 2020. godine).
- Dopune MSFI 7, MSFI 9 i MRS 39- dopuna se odnosi na modifikaciju nekih specifičnih zahteva računovodstva hedžinga kako bi se obezbedilo oslobađanje od potencijalnih efekata neizvesnosti izazvanih benčmark reformom kamatne stope (na snazi za godišnje periode koji počinju nakon 01. januara 2020. godine).
- Reforma referentne kamatne stope – faza 2- (MSFI 9, MRS 39 i MSFI 7) standard dopunjuje navedene standarde kako bi pomogao subjektima da korisnicima finansijskih izveštaja pruže korisne informacije o efektima reforme referentne vrednosti kamatnih stopa na finansijske izveštaje tih entiteta (na snazi za godišnje izveštaje koji počinju na dan ili nakon 1 januara 2021 godine).
- Dopune MSFI 16 „Zakup“ – COVID 19 ustupci- dopuna omogućava praktično izuzeće zakupcima da ne procenjuju da li su ustupci koji se javljaju kao direktna posledica COVID 19 i koji ispunjavaju definisane uslove modifikacije lizinga već da iste ne tretiraju kao modifikaciju lizinga (na snazi za godišnje periode koji počinju nakon 01. aprila 2021. godine).
- Dopune MSFI 4, MSFI 7, MSFI 9 , MSFI 16 i MRS 39- dopuna treba da obezbedi pomoć entitetima kako bi korisnicima finansijskih izveštaja pružili korisne informacije o efektima benčmark reforme kamatne stope na njihove finansijske izveštaje (na snazi za godišnje periode koji počinju nakon 01. januara 2021. godine).
- Dopune MRS 37 „“ – troškovi ispunjenja ugovora- MRS 37 je izmenjen da bi se precizirali troškovi za ispunjenje ugovora koje organizacija uključuje prilikom procene da li će ugovor stvarati gubitke uključuje i inkrementalne troškove i alokaciju opštih troškova u vezi sa tim ugovorom (na snazi za godišnje periode koji počinju nakon 01. januara 2022. godine).
- Dopune MRS 16 „Nekretnine, postrojenja i oprema“- dopuna zahteva da entitet prihode od prodaje stavki proizvedenih tokom pripreme nekretnine, postrojenja i opreme za nameravanu upotrebu i povezane troškove prizna kao prihod ili rashod, umesto da po osnovu primljenih iznosa umanji nabavnu vrednost osnovnog sredstva (na snazi za godišnje periode koji počinju nakon 01. januara 2022. godine).
- Dopune MSFI 3 „Poslovne kombinacije“- dopuna se odnosi na usklađivanje sa revidiranim Konceptualnim okvirom za finansijsko izveštavanje bez izmena računovodstvenih zahteva za poslovne kombinacije (na snazi za godišnje periode koji počinju nakon 01. januara 2022. godine).
- Godišnja poboljšanja za period od 2018. do 2020. godine koja se odnose na različite projekte poboljšanja MSFI (MSFI 1, MSFI 9, MSFI 16 i MRS 41) (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2022. godine).

2.4. Objavljeni standardi i tumačenja koji još uvek nisu stupili na snagu

Na dan izdavanja ovih finansijskih izveštaja sledeći standardi, njihove dopune i tumačenja bili su objavljeni, ali nisu još uvek stupili na snagu:

- MSFI 17 – zamenjuje MSFI 4 - MSFI 17 definiše principe za priznavanje, merenje, prezentaciju i obelodanjivanje ugovora o osiguranju. Takođe zahteva da se slični principi primenjuju na ugovore o reosiguranju i ugovore o ulaganjima sa izdatim karakteristikama diskrecionog učešća. Cilj je da se osigura da subjekti daju relevantne informacije na način koji verno predstavlja te ugovore. Ove informacije daju osnovu korisnicima finansijskih izveštaja da procene efekat koji ugovori o osiguranju imaju na finansijski položaj i rezultat organizacije (primena na finansijske izveštaje koji počinju nakon 1. januara 2023. godine).
- MSFI 17 – Početna primena MSFI 17 i MSFI 9 – Uperedne informacije- Ovaj amandman ažurira MSFI 17 i relevantan je kada društvo usvoji MSFI 17 i MSFI 9 po prvi put na isti datum. Dodaje opciju tranzicije koja se naziva „preklapanje klasifikacije“ koja se odnosi na uporedne informacije o finansijskim sredstvima. Ovo je relevantno kada je društvo odlučilo da ne preračuna uporedne informacije za prelazak na MSFI 9. Primena ove opcije prelaska omogućava društvu da predstavi uporedne informacije o takvim finansijskim sredstvima kao da su primenjeni zahtevi za klasifikaciju i merenje MSFI 9. Ovo omogućava osiguravačima da smanje potencijalno značajne računovodstvene neusklađenosti između finansijske imovine i obaveza iz ugovora o osiguranju u uporednom periodu- primena na finansijske izveštaje koji počinju nakon 1. januara 2023. godine.
- Dopune MRS 1 „Prezentacija finansijskih izveštaja“- Klasifikacija obaveza kao kratkoročnih i dugoročnih- dopuna treba da razjasni zahteve za prezentacijom obaveza kao kratkoročnih i dugoročnih obaveza (na snazi za godišnje periode koji počinju nakon 01. januara 2024. godine).
- Dopune MRS 1 „Prezentacija finansijskih izveštaja“- Obelodanjivanje računovodstvenih politika. Ovim amandmanom se unose manje izmene u referencama na računovodstvene politike, tako da bi one trebale da budu materijalne računovodstvene politike, umesto značajne računovodstvene politike i dalje pojašnjava šta je računovodstvena procena u sledećim slučajevima: MSFI 7, da pojasni da se očekuje da će informacije o osnovama merenja za finansijske instrumente biti materijalne za finansijske izveštaje entiteta; MRS 1, da zahteva od entiteta da obelodane svoje materijalne informacije o računovodstvenim politikama, a ne značajne računovodstvene politike; MRS 34, da identifikuje materijalne informacije o računovodstvenoj politici kao komponentu kompletnog skupa finansijskih izveštaja, a ne kao značajne računovodstvene politike; Izjava o praksi 2, da pruži smernice o tome kako primeniti koncept materijalnosti na obelodanjivanja računovodstvenih politika (na snazi za godišnje periode koji počinju nakon 01. januara 2023. godine).
- Dopune MRS 12- Odloženi porez koji se odnosi na sredstva i obaveze po osnovu jedne transakcije - ovaj standard menja MRS 12 kako bi se pojasnilo računovodstvo odloženog poreza na transakcije koje u vreme transakcije dovode do jednakih oporezivih i odbitnih privremenih razlika) (na snazi za godišnje izveštaje koji počinju na dan ili nakon 1 januara 2023 godine).
- Dopune MRS 8 definicija računovodstvenih procena- izmena MRS 8 u cilju pojašnjenja da su računovodstvene procene novčani iznosi u finansijskim izveštajima koji su podložni nesigurnosti odmeravanja i takođe pojašnjava kako entiteti treba da razlikuju promene u računovodstvenim politikama i promene računovodstvenih procena. Ovaj amandman će se primenjivati prospektivno (na snazi za godišnje izveštaje koji počinju na dan ili nakon 1 januara 2023 godine);
- Dopuna MRS 1 Prezentacija finansijskih izveštaja“- Dugoročne obaveze sa klauzulom - dopunom se menja MRS 1 kako bi se pojasnila prezentacija obaveza u Izveštaju o finansijskom položaju kao kratkoročnih i dugoročnih. Prema ovim izmenama, ugovorne klauzule koje treba ispuniti nakon datuma izveštavanja ne utiču na klasifikaciju duga kao kratkoročnog ili dugoročnog. Umesto toga, amandmani zahtevaju od entiteta da obelodani informacije o ovim klauzulama u Napomenama uz finansijske izveštaje. Amandman može biti prevremeno usvojen i u slučaju prevremenog usvajanja, dopune koje se odnose na *Klasifikaciju obaveza kao kratkoročnih i dugoročnih*, mora biti usvojena na raniji datum ili na datum ove izmene.
- Dopune MSFI 16 „Lizing“- Lizing obaveza u Sale and Leaseback transakcijama- ovim amandmanom se ažurira MSFI 16 kako bi se razjasnilo da se zahtevi za imovinu sa pravom korišćenja i lizing obaveze u MSFI 16 primenjuju na sale-and-lease back transakcije nakon početnog priznavanja. Takođe pojašnjava da će „plaćanja zakupnine“ biti određena na takav način da prodavac-zakupac ne priznaje dobitak ili gubitak koji se odnosi na imovinu sa pravom korišćenja koju zadržava prodavac-zakupac. Ovaj amandman se primenjuje retrospektivno (na snazi za godišnje izveštaje koji počinju na dan ili nakon 1 januara 2024 godine);
- Dopune MSFI 10 „Konsolidovani finansijski izveštaji“ i MRS 28 „Investicije u pridružene entitete i zajedničke poduhvate“- dopuna pojašnjava računovodstveni tretman prodaje ili uloga imovine između investitora i

njegovih pridruženih entiteta ili zajedničkih poduhvata (odloženo dok IASB ne kompletira istraživanje na equity metodi).

Sadržina i forma obrazaca finansijskih izveštaja i sadržina pozicija u obrascima je propisana Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge i preduzetnike ("Sl. glasnik RS", br. 89/2020).

Kontni okvir i sadržina računa u Kontnom okviru propisana je Pravilnikom o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, zadruge i preduzetnike ("Sl. glasnik RS", br. 89/2020 - u daljem tekstu: Pravilnik o kontnom okviru).

Prema Zakonu o računovodstvu, finansijski izveštaji obuhvataju: bilans stanja, bilans uspeha, izveštaj o ostalom rezultatu, izveštaj o tokovima gotovine, izveštaj o promenama na kapitalu i napomene uz finansijske izveštaje.

Društvo je u sastavljanju ovih finansijskih izveštaja primenilo računovodstvene politike obelodanjene u Napomeni 3, koje su zasnovane na važećim računovodstvenim i poreskim propisima Republike Srbije.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Prilikom sastavljanja finansijskih izveštaja primenjivan je Pravilnik o računovodstvu i računovodstvenim politikama JP „Putevi Srbije“ broj 953-2887/2015-6 od 13.02.2015. godine.

3.1. Pravila procenjivanja – osnovne pretpostavke

Finansijski izveštaji su sastavljeni na načelu nastanka poslovnog događaja (načelo uzročnosti) i načelu stalnosti.

Finansijski izveštaji sastavljeni na načelu nastanka poslovnog događaja (osim Izveštaja o novčanim tokovima) pružaju informacije ne samo o poslovnim promenama iz prethodnog perioda, koje uključuju isplatu i prijem gotovine, već takođe i o obavezama za isplatu gotovine u budućem periodu i o resursima koji predstavljaju gotovinu koja će biti primljena u budućem periodu.

Finansijski izveštaji su sastavljeni pod pretpostavkom da će Preduzeće da posluje na neograničeni vremenski period i da će da nastavi sa poslovanjem i u doglednoj budućnosti.

Sastavljanje i prikazivanje finansijskih izveštaja u skladu sa MRS i MSFI i računovodstvenim propisima važećim u Republici Srbiji zahteva od rukovodstva Društva korišćenje najboljih mogućih procena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekte na iznose iskazane u finansijskim izveštajima i napomenama uz finansijske izveštaje.

Ove procene i pretpostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim na dan bilansa stanja.

3.2. Priznavanje elemenata finansijskih izveštaja

Sredstvo se priznaje u bilansu stanja kada je verovatno da će buduće ekonomske koristi priticati u Preduzeće i kada sredstvo ima nabavnu vrednost ili cenu koštanja ili vrednost koja može da se pouzdano izmeri.

Obaveza se priznaje u bilansu stanja kada je verovatno da će odliv resursa koji sadrži ekonomske koristi proistići iz podmirenja sadašnjih obaveza i kada se iznos obaveze koja će se podmiriti može pouzdano da izmeri.

Prihod se priznaje u bilansu uspeha kada je povećanje budućih ekonomskih koristi povezano sa povećanjem sredstava ili smanjenjem obaveza koje mogu da se pouzdano izmere, odnosno da priznavanje prihoda nastaje istovremeno sa priznavanjem povećanja sredstava ili smanjenja obaveza.

Rashodi se priznaju u bilansu uspeha kada smanjenje budućih ekonomskih koristi koje je povezano sa smanjenjem sredstava ili povećanjem obaveza može pouzdano da se izmeri, odnosno da priznavanje rashoda nastaje istovremeno sa priznavanjem porasta obaveza ili smanjenjem sredstava.

3.3. Preračunavanje stranih sredstava plaćanja i računovodstveni tretman kursnih razlika

Stavke uključene u finansijske izveštaje Društva odmeravaju se korišćenjem valute primarnog ekonomskog okruženja u kome Društvo posluje (funkcionalna valuta). Finansijski izveštaji prikazuju se u hiljadama RSD, koji predstavlja funkcionalnu i izveštajnu valutu Društva.

Sva sredstva i obaveze u stranim sredstvima plaćanja se na dan bilansa stanja preračunavaju u njihovu dinarsku protivvrednost primenom zvaničnog srednjeg deviznog kursa Narodne banke Srbije važećim na taj dan. Poslovne promene u stranim sredstvima plaćanja tokom godine preračunavaju se u dinarsku protivvrednost primenom zvaničnih deviznih kurseva Narodne banke Srbije važećim na dan poslovne promene.

Pozitivne i negativne kursne razlike nastale preračunom sredstava i obaveza iskazanih u stranim sredstvima plaćanja i preračunom transakcija u toku godine evidentiraju se u bilansu uspeha, kao finansijski prihodi, odnosno finansijski rashodi.

Pozitivni i negativni efekti ugovorenih deviznih klauzula u vezi potraživanja i obaveza, nastali primenom ugovorenog kursa, takođe se iskazuju kao deo finansijskih prihoda, odnosno finansijskih rashoda.

Izvršen je preračun novčanih sredstava, potraživanja i obaveza u stranim sredstvima plaćanja u njihovu dinarsku protivvrednost po zvaničnom srednjem kursu NBS važećem na dan bilansa stanja (117,3224 din.=1 Eur). Pozitivne i negativne kursne razlike nastale po tom osnovu su iskazane kao prihod ili rashod perioda.

3.4. Uporedni podaci

Uporedne podatke čine finansijski izveštaji Društva za 2021. godinu, koji su bili predmet revizije. Napominjemo da Društvo tokom 2022. godine nije ustanovilo materijalno značajne greške ranijih godina i shodno tome nije vršilo korekciju podataka za 2021. godinu, odnosno nije došlo do promene uporednih podataka.

3.5. Poslovni prihodi

Prihodi od prodaje su iskazani u iznosu fakturisane realizacije, tj. izvršene prodaje do kraja obračunskog perioda, pod uslovom da je sa tim danom nastao dužničko - poverilački odnos i da je ispostavljena faktura. Prihod se meri po poštenoj vrednosti primljene nadoknade ili potraživanja, uzimajući u obzir iznos svih trgovačkih popusta i količinskih rabata koje Društvo odobri. Razlika između poštene vrednosti i nominalnog iznosa naknade priznaje se kao prihod od kamate.

Prihod od prodaje se priznaje kada su zadovoljeni svi uslovi:

/a/ Društvo je prenelo na kupca sve značajne rizike i koristi od vlasništva;

/b/ rukovodstvo Društva ne zadržava niti upliv na upravljanje u meri koja se obično povezuje sa vlasništvom, niti kontrolu nad prodatim proizvodima i robom;

/c/ kada je moguće da se iznos prihoda pouzdano izmeri;

/d/ kada je verovatno da će poslovna promena biti praćena prilivom ekonomske koristi u Društvo i

/e/ kad se troškovi koji su nastali ili će nastati u vezi sa poslovnom promenom mogu pouzdano izmeriti.

Finansiranje delatnosti Preduzeća ostvaruje se iz javnih prihoda ustupljenih na osnovu člana 16 i 17 Zakona o putevima ("Sl.glasnik RS" br. 101/2005, 123/2007, 101/2011, 93/2012, 104/2013), iz subvencija odobrenih Budžetom Republike Srbije, i drugih bespovratnih sredstava odobrenih za finansiranje osnovne delatnosti Preduzeća.

3.6. Poslovni rashodi

Ukupne poslovne rashode čine: troškovi održavanja državnih puteva, troškovi materijala; troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi; troškovi amortizacije i rezervisanja; troškovi proizvodnih usluga i nematerijalni troškovi.

Osnovni elementi i načela priznavanja rashoda su:

/a/ rashodi se priznaju, odnosno evidentiraju i iskazuju kada smanjenje budućih ekonomskih koristi koje je povezano sa smanjenjem sredstava ili povećanjem obaveza može pouzdano da se izmeri;

/b/ rashodi se priznaju na osnovu neposredne povezanosti rashoda sa prihodima (načelo uzročnosti);

/c/ kada se očekuje da će ekonomske koristi priticati tokom nekoliko obračunskih perioda, a povezanost sa prihodom može da se ustanovi u širem smislu ili posredno, rashodi se priznaju putem postupka sistemske i razumne alokacije;

/d/ rashodi se priznaju kada izdatak ne donosi nikakve ekonomske koristi ili kada i do iznosa do kojeg buduće ekonomske koristi ne ispunjavaju uslove ili su prestale da ispunjavaju uslove za priznavanje u bilansu stanja kao sredstvo;

/e/ rashodi se priznaju i u onim slučajevima kada nastane obaveza bez istovremenog priznavanja sredstva.

3.7. Troškovi pozajmljivanja

Troškovi pozajmljivanja koji su direktno pripisivi sticanju, izgradnji ili proizvodnji sredstva koje se kvalifikuje čine deo nabavne vrednosti/cene koštanja tog sredstva. Drugi troškovi pozajmljivanja se priznaju kao rashod.

3.8. Finansijski prihodi i rashodi

Finansijski prihodi i rashodi obuhvataju: prihode i rashode od kamata (nezavisno od toga da li su dospeli i da li se plaćaju ili pripisuju iznosu potraživanja ili obaveze na dan bilansiranja); prihode i rashode od kursnih razlika i ostale finansijske prihode i rashode.

3.9. Dobici i gubici

Dobici predstavljaju povećanje ekonomske koristi, a obuhvataju prihode koji se javljaju u slučaju prodaje stalne imovine po vrednosti većoj od njihove knjigovodstvene vrednosti, zatim nerealizovane dobitke po osnovu prodaje tržišnih hartija od vrednosti (u slučaju kada se vrednovanje hartija od vrednosti vrši po njihovim tržišnim vrednostima), kao i dobitke koji nastaju pri povećanju knjigovodstvene vrednosti stalne imovine usled prestanka delovanja uslova za smanjenje njihove vrednosti.

Gubici nastaju po osnovu prodaje imovine po cenama nižim od njene knjigovodstvene vrednosti, zatim po osnovu rashodovanja neotpisanih osnovnih sredstava, po osnovu šteta koje se mogu u celini ili delimično nadoknaditi od osiguravajućih društava, po osnovu primene principa impariteta (umanjenje vrednosti imovine).

3.10. Nematerijalna ulaganja, nekretnine, postrojenja i oprema

Nematerijalno ulaganje je određivo nemonetarno sredstvo bez fizičkog sadržaja:

- koje služi za obavljanje osnovne delatnosti ili se koristi u administrativne svrhe;
- koje Preduzeće kontroliše kao rezultat prošlih događaja; i
- od kojeg se očekuje priliv budućih ekonomskih koristi.

Nematerijalna ulaganja čine: licence i slična prava; ostala nematerijalna ulaganja; nematerijalna ulaganja u pripremi; avansi za nematerijalna ulaganja.

Nekretnine, postrojenja i oprema su materijalna sredstva:

- koja Preduzeće drži kao javno dobro u opštoj upotrebi ili za pružanje usluga ili u administrativne svrhe;
- za koja se očekuje da će se koristiti duže od jednog obračunskog perioda i
- čija je pojedinačna nabavna cena u vreme nabavke veća od prosečne bruto zarade u Republici Srbiji prema poslednjem podatku Republičkog zavoda za statistiku.

Nabavke nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme u toku godine evidentiraju se po nabavnoj vrednosti. Nabavnu vrednost čini fakturna vrednost nabavljenih sredstava uvećana za sve zavisne troškove nabavke i sve troškove dovođenja u stanje funkcionalne pripravnosti.

Građevinsko zemljište se iskazuje odvojeno od vrednosti nekretnine po nabavnoj vrednosti, a naknadno vrednovanje se vrši na isti način kao i za nekretnine, postrojenja i opremu.

Ne vrši se amortizacija zemljišta.

Nematerijalna ulaganja, nekretnine, postrojenja i oprema prestaju da se iskazuju u bilansu stanja, nakon otuđivanja ili kada je sredstvo trajno povučeno iz upotrebe i kada se od njegovog otuđenja ne očekuju nikakve buduće ekonomske koristi.

Dobici ili gubici koji proisteknu iz rashodovanja ili otuđenja utvrđuju se kao razlika između procenjenih neto priliva od prodaje i iskazanog iznosa sredstva i priznaju se kao prihod ili rashod u bilansu uspeha.

Počev od 01.01.2013. godine, sve stavke putne mreže (zemljište pod putevima, putevi, mostovi, tuneli i sl.), nakon što se priznaju kao sredstva, iskazuju se u revalorizovanom iznosu, koji izražava njihovu poštenu vrednost na dan revalorizacije, umanjenu za ukupan iznos ispravke vrednosti po osnovu amortizacije i ukupan iznos ispravke vrednosti po osnovu gubitaka zbog obezvređenja. Revalorizacija se vrši onoliko redovno koliko je dovoljno da se iskazani iznos ne razlikuje značajno od iznosa koji bi se utvrdio da je primenjen postupak iskazivanja po poštenoj vrednosti na dan bilansa stanja.

Kada zbog revalorizacije dođe do povećanja iskazanog iznosa sredstava, pozitivan učinak revalorizacije se iskazuje neposredno u korist sopstvenog kapitala kao revalorizaciona rezerva. Pozitivan učinak revalorizacije priznaje se kao prihod od ukidanja revalorizacionih rezervi istog sredstva do iznosa koji je jednak negativnom učinku revalorizacije istog sredstva, koji je prethodno bio priznat kao rashod.

Kada zbog revalorizacije dođe do smanjenja iskazanog iznosa sredstva, negativan učinak revalorizacije priznaje se kao rashod. Negativan učinak revalorizacije iskazuje se neposredno na teret revalorizacionih rezervi, do iznosa koji nije veći od ukupnih revalorizacionih rezervi obračunatih za to isto sredstvo.

Ukidanje revalorizacionih rezervi se vrši na kraju svake godine, odnosno realizacija revalorizacionih rezervi se vrši istovremeno sa korišćenjem puteva.

Naknadno merenje nakon početnog priznavanja za sve ostale stavke nekretnina, postrojenja i opreme vrši se po troškovnom modelu, odnosno po nabavnoj vrednosti ili ceni koštanja, umanjenoj za ispravke vrednosti po osnovu kumulirane amortizacije i obezvređenja.

Naknadno merenje nakon početnog priznavanja nematerijalnih ulaganja vrši se po troškovnom modelu, odnosno po nabavnoj vrednosti ili ceni koštanja, umanjenoj za ispravke vrednosti po osnovu kumulirane amortizacije i obezvređenja.

3.11. Amortizacija

Obračun amortizacije vrši se od početka narednog meseca u odnosu na mesec kada je sredstvo stavljeno u upotrebu.

Amortizacija se obračunava proporcionalnom metodom primenom stopa koje se utvrđuju na osnovu procenjenog korisnog veka upotrebe sredstava.

Osnovicu za obračun amortizacije nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme čini nabavna vrednost, odnosno cene koštanja umanjena za preostalu vrednost, odnosno revalorizovana nabavna vrednost za stavke nekretnina koje se vrednuju po fer vrednosti (putevi, tuneli, mostovi i sl.).

Preostala vrednost se procenjuje prema vrednostima na dan nabavke.

Korisni vek trajanja, odnosno amortizacione stope, preispituju se periodično i ako su očekivanja zasnovana na novim procenama značajno različita od prethodnih, obračun troškova amortizacije za tekući i budući period se koriguju.

Amortizacione stope, utvrđene na osnovu procenjenog korisnog veka upotrebe su:

(%)

Građevinski objekti – zgrade	1,3
Građevinski objekti –mostovi, tuneli	2,5
Autoputevi – gornji stroj	2,5
Mag. i reg. putevi – gornji stroj	2,5
Objekti na putevima od betona i kamena	2,5
Objekti na putevima od metala	4,0
Građ.obj. niskogradnje drvene konstrukcije	5,0
Ostali građevinski objekti	10,0
Računari i pripadajuća oprema	20,0
Strojevi, alati, transport.sred. i uređaji	10,0
Telefonska i komunikaciona oprema	10,0
Klima uređaji	10,0
Kancelarijska oprema	10,0
Vozila	10,0
Nameštaj, poslovni inventar	10,0
Nematerijalna ulaganja	10,0

Obračun amortizacije za poreske svrhe vrši se u skladu sa Zakonom o porezu na dobit preduzeća Republike Srbije i Pravilnikom o načinu razvrstavanja stalnih sredstava po grupama i načinu utvrđivanja amortizacije za poreske svrhe, što rezultira u odloženim porezima.

3.12. Zalihe

Zalihe robe i materijala se mere po nabavnoj vrednosti. Nabavnu vrednost čine svi troškovi nabavke za dovođenje zaliha na njihovo sadašnje mesto i stanje. Troškovi nabavke zaliha obuhvataju kupovnu cenu, uvozne dažbine i druge obaveze (osim onih koje Preduzeće može naknadno da povrati od poreskih vlasti), troškove prevoza, manipulativne troškove i druge troškove koji se mogu direktno pripisati nabavci. Izlaz zaliha materijala i robe se evidentira metodom prosečne ponderisane cene.

Terećenjem ostalih rashoda vrši se ispravka vrednosti zaliha u slučajevima kada se oceni da je potrebno svesti vrednost zaliha na njihovu neto prodajnu vrednost. Oštećene zalihe i zalihe koje po kvalitetu ne odgovaraju standardima su u potpunosti otpisane.

3.13. Potraživanja po osnovu prodaje

Potraživanja po osnovu prodaje procenjuju se po nominalnoj vrednosti umanjenoj za procenjeni iznos nenaplativih potraživanja.

U skladu sa propisima o računovodstvu, a na osnovu opšteg akta Preduzeća vršena je ispravka vrednosti dospelih potraživanja koja nisu naplaćena u roku od 180 dana od dana dospelosti za naplatu.

Ne vrši se indirektni otpis potraživanja po osnovu datih avansa za investiciona ulaganja sa dužim rokom izgradnje, odnosno za nabavku materijala za održavanje puteva u zimskom periodu koji se pravdaju u periodu do isteka zimskog održavanja puteva (so za puteve), iako je do roka za njihovu realizaciju prošlo više od 180 dana. U ovim slučajevima se ispravka vrednosti vrši na bazi procene naplativosti svakog pojedinačnog potraživanja.

Direktan otpis potraživanja od kupaca na teret rashoda perioda se vrši ukoliko je nenaplativost izvesna i dokumentovana – preduzeće nije uspelo sudskim putem da izvrši njihovu naplatu i potraživanje je prethodno bilo uključeno u prihode preduzeća, kao i potraživanja kojima je istekao zakonski rok zastarelosti.

3.14. Gotovinski instrumenti i gotovina

Gotovinski ekvivalenti i gotovina uključuju sredstva na računima kod banaka, gotovinu u blagajni, kao i visoko likvidna sredstva sa prvobitnim rokom dospeća do tri meseca ili kraće a koja se mogu brzo konvertovati u poznate iznose gotovine, uz beznačajan rizik od promene vrednosti.

3.15. Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva

Rezervisanja se priznaju i vrše kada Društvo ima zakonsku ili ugovorenu obavezu kao rezultat prošlih događaja i kada je verovatno da će doći do odliva resursa kako bi se izmirila obaveza i kada se može pouzdano proceniti iznos obaveze.

Rezervisanja za otpremnine se odmeravaju po sadašnjoj vrednosti očekivanih budućih odliva primenom diskontne stope koja odražava kamatu na visokokvalitetne hartije od vrednosti koje su iskazane u valuti u kojoj će obaveze za penzije biti plaćene.

Rezervisanja za sudske sporove formiraju se u iznosu koji odgovara najboljoj proceni rukovodstva Društva u pogledu izdataka koji će nastati da se takve obaveze izmire.

Potencijalne obaveze se ne priznaju u finansijskim izveštajima, ali se obelodanjuju u napomenama uz finansijske izveštaje, osim ako je verovatnoća odliva resursa koji sadrže ekonomske koristi veoma mala.

Društvo ne priznaje potencijalna sredstva u finansijskim izveštajima već ih obelodanjuje u napomenama uz finansijske izveštaje, ukoliko je priliv ekonomskih koristi verovatan.

3.16. Naknade zaposlenima

3.16.1. Porezi i doprinosi za obavezno socijalno osiguranje

U skladu sa propisima koji se primenjuju u Republici Srbiji, Društvo je obavezno da uplaćuje doprinose raznim državnim fondovima za socijalnu zaštitu. Ove obaveze uključuju doprinose na teret zaposlenih i na teret poslodavca u iznosima koji se obračunavaju primenom zakonom propisanih stopa. Društvo ima zakonsku obavezu da izvrši obustavu obračunatih doprinosa iz bruto zarada zaposlenih i da za njihov račun izvrši prenos obustavljenih sredstava u korist odgovarajućih državnih fondova. Društvo nije u obavezi da zaposlenima nakon odlaska u penziju isplaćuje naknade koje predstavljaju obavezu penzionog fonda Republike Srbije. Doprinosi na teret zaposlenih i na teret poslodavca knjiže se na teret troškova u periodu na koji se odnose.

3.16.2. Obaveze po osnovu otpremnina i jubilarnih nagrada

U skladu sa Zakonom o radu („Službeni glasnik RS“ broj 24/2005, 61/2005, 54/2009, 32/2013 i 75/2014, 13/2017 – odluka US, 113/2017 i 95/2018 – autetično tumačenje) i Pojedinačnim opštim aktom o radu, Društvo je u obavezi da isplati otpremnine prilikom odlaska u penziju u visini 3 mesečne bruto zarade koju je zaposleni ostvario u mesecu koji prethodi mesecu u kome se isplaćuje otpremnina, koje pri tom ne mogu biti manje od 3 mesečne prosečne bruto zarade isplaćene u Društvu u mesecu koji prethodi mesecu u kome se isplaćuje otpremnina, odnosno 3 prosečne zarade na nivou Republike, prema poslednjem objavljenom podatku republičkog organa nadležnog za poslove statistike, ako je to za zaposlenog povoljnije.

Pored toga, Društvo je u obavezi da isplati i jubilarne nagrade u iznosu od jedne polovine do tri prosečne mesečne zarade. Broj mesečnih zarada za jubilarne nagrade određuje se na osnovu broja godina koje je zaposleni proveo u Društvu.

Obračun i iskazivanje dugoročnih obaveza po osnovu otpremnina izvršeno je korišćenjem metoda sadašnje vrednosti budućih očekivanih isplata.

3.17. Porez na dobitak

3.17.1. Tekući porez

Porez na dobitak predstavlja iznos koji se obračunava i plaća u skladu sa odredbama Zakona o porezu na dobit pravnih lica („Sl. glasnik Republike Srbije“ br. 18/10, 101/11, 119/2012, 47/2013, 108/2013, 68/2014, 142/2014, 91/2015, 112/2015, 113/2017 i 95/2018). Porez na dobit obračunava se po stopi od 15% na poresku osnovicu koja je prikazana u poreskom bilansu, nakon umanjenja za iskorišćene poreske kredite. Oporeziva osnovica uključuje dobitak iskazan u bilansu uspeha, koji je korigovan u skladu sa poreskim propisima Republike Srbije.

Izmenama Zakona o porezu na dobit pravnih lica ukinuta je mogućnost obvezniku koji izvrši ulaganja u osnovna sredstva priznaje pravo na poreski kredit u visini od 20% izvršenog ulaganja (za velika i srednja pravna lica), s tim što umanjene poreza može iznositi najviše do 33% obračunatog poreza, odnosno u visini od 40% izvršenog ulaganja (za mala pravna lica), umanjene je do 70% obračunatog poreza, u godini u kojoj je izvršeno ulaganje. Neiskorišćeni deo poreskog kredita može se preneti na račun poreza na dobit iz budućih obračunskih perioda, najviše do 50% (za velika i srednja pravna lica), odnosno 70% (za mala pravna lica) obračunatog poreza u tom poreskom periodu, ali ne duže od 10 godina. Svi oni koji su pravo na poreski kredit stekli u 2013. godini i ranije, to pravo će koristiti u skladu sa ranijim odredbama zakona.

Gubici iz tekućeg perioda mogu se koristiti za umanjene poreske osnovice budućih obračunskih perioda, ali ne duže od 5 godina. Zatečeni poslovni gubici u poreskim bilansima, pre donošenja pomenutog zakona, mogu se prenositi na račun budućih dobiti u rokovima koji su važili u vreme njihovog iskazivanja.

3.17.2. Odloženi porez

Odloženi porez na dobitak se obračunava za sve privremene razlike između poreske osnove imovine i obaveza i njihove knjigovodstvene vrednosti. Trenutno važeće poreske stope na dan bilansa su korišćene za obračun iznosa odloženog poreza. Odložene poreske obaveze priznaju se za sve oporezive privremene razlike. Odložena poreska sredstva priznaju se za odbitne privremene razlike i za efekte prenetog gubitka i neiskorišćenih poreskih kredita iz prethodnih perioda do nivoa do kojeg je verovatno da će postojati budući oporezivi dobiti na teret kojih se odložena poreska sredstva mogu iskoristiti.

Tekući i odloženi porezi priznaju se kao prihodi i rashodi i uključeni su u neto dobitak perioda.

3.18. Državna davanja

Državna davanja predstavljaju pomoć države u obliku prenosa resursa Društvu po osnovu ispunjenih izvesnih uslova u prošlosti ili budućnosti koji se odnose na poslovne aktivnosti Društva, a javljaju se u vidu: subvencija, premija, regresa, dotacija i sl. Ona isključuju one oblike državne pomoći koji se ne mogu u razumnoj meri vrednosno iskazati kao i transakcije sa državom koje se ne mogu razlikovati od uobičajenih poslovnih transakcija Društva. Državna davanja se priznaju kada postoji opravdano uverenje da će se Društvo pridržavati uslova povezanih sa davanjima i da će davanje biti primljeno.

Državno davanje se priznaje kao prihod tokom perioda neophodnih za sučeljavanje, na sistematskoj osnovi, sa povezanim troškovima koje treba pokriti iz tog prihoda. Za davanja povezana sa sredstvima koja se amortizuju, priznavanje prihoda se vrši u srazmeri sa troškovima amortizacije tih sredstava.

Državno davanje koje se prima kao nadoknada za nastale rashode ili gubitke ili u svrhu pružanja direktne finansijske podrške Društvu sa kojom nisu povezani budući troškovi se priznaje kao prihod perioda u kojem se prima.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA

Društvo je u svom redovnom poslovanju u različitom obimu izloženo određenim finansijskim rizicima i to:

- kreditni rizik,
- tržišni rizik (koji obuhvata rizik od promene kursa stranih valuta, rizik od promene kamatnih stopa i rizik od promene cena) i
- rizik likvidnosti.

Upravljanje rizicima u Društvu je usmereno na minimiziranje potencijalnih negativnih uticaja na finansijsko stanje i poslovanje Društvu u situaciji nepredvidivosti finansijskih tržišta.

4.1. Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik da će jedna strana u finansijskom instrumentu, neispunjenjem svoje obaveze, prouzrokovati finansijski gubitak druge strane.

Kreditni rizik nastaje kod gotovine i gotovinskih ekvivalenata, depozita u bankama i finansijskim institucijama, potraživanja od pravnih i fizičkih lica i preuzetih obaveza.

4.2. Tržišni rizik

Rizik da će fer vrednost ili budući tokovi gotovine finansijskog instrumenta fluktuirati usled promena tržišnih cena. Tržišni rizik se sastoji od tri vrste rizika:

- valutnog rizika,
- rizika kamatne stope, i
- drugih rizika od promene cene.

4.2.1. Rizik od promene kursa stranih valuta

Valutni rizik je rizik od fluktuiranja fer vrednosti ili budućih tokova gotovine finansijskog instrumenta usled promene deviznog kursa.

Valutni rizik (ili rizik od kursnih promena) se javlja kod finansijskih instrumenata koji su označeni u stranoj valuti, to jest u valuti koja nije funkcionalna valuta u kojoj su oni odmereni.

4.2.2. Rizik od promene kamatnih stopa

Rizik od promene kamatnih stopa je rizik da će fer vrednost ili budući tokovi gotovine finansijskog instrumenta fluktuirati usled promena tržišnih kamatnih stopa.

Rizik od kamatne stope se javlja kod kamatonosnih finansijskih instrumenata priznatih u bilansu stanja (na primer, krediti i potraživanja i emitovani dužnički instrumenti) i kod nekih finansijskih instrumenata koji nisu priznati u bilansu stanja (na primer, nekim obavezama po kreditima).

4.2.3. Rizik od promene cena

Rizik od promene cena je rizik da će fer vrednost ili budući tokovi gotovine finansijskog instrumenta fluktuirati zbog promena tržišnih cena (koje nisu one koje nastaju od rizika kamatne stope ili valutnog rizika), bilo da su te promene prouzrokovane faktorima specifičnim za pojedinačni finansijski instrument ili njegovog emitenta, ili da faktori utiču na sve slične finansijske instrumente kojima se trguje na tržištu.

Rizik od promene cena se javlja kod finansijskih instrumenata zbog promena, na primer, cena robe ili cena kapitala.

4.3. Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik da će Društvo imati poteškoća u izmirenju obaveza povezanih sa finansijskim obavezama.

5. PROMENE RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I NAKNADNO UTVRĐENE GREŠKE

Računovodstvene politike primenjene prilikom sastavljanje finansijskih izveštaja za 2022. godinu u skladu su sa onima koje su primenjene u prethodnoj godini.

Materijalno značajnom greškom smatra se iznos koji je veći od 1,5% ostvarenog poslovnog prihoda u prethodnoj godini. Ukoliko je iznos greške niži, korekcija se sprovodi kroz bilans uspeha tekuće godine.

Materijalno značajni efekti promene računovodstvenih politika i naknadno utvrđenih grešaka se koriguju retroaktivno uz prilagođavanje uporednih podataka u finansijskim izveštajima, osim ako je to praktično neizvodljivo (tada se promena računovodstvene politike primenjuje prospektivno). Svaka korekcija koja iz toga proizilazi iskazuje se kao korekcija iznosa neraspoređenog dobitka na početku perioda.

6. BILANS USPEHA

6.1. Poslovni prihodi

	2022.	2021.
	(Din. 000)	(Din. 000)
Prihodi od prodaje robe na domaćem tržištu, tagovi i sl. – 604,612	156.782	157.977
Prihodi od donacija – 640	21.812.781	27.566.196
Prihodi od naknada za korišćenje puteva (putarina za domaća i strana vozila)	27.594.915	26.087.157
Prihodi iz budžeta Republike Srbije	0	0
Prihodi iz budžeta po drugim osnovama – Ministarstvo finansija – 65971	5.145.989	6.080.158
Ostali prihodi iz budžeta	0	420
Prihodi iz NIP – 65931	897.758	874.758
Prihodi od ostalih naknada za korišćenje puteva (65901,65904,65906,65907,65910,65911,65912)	609.209	728.378
Ostali prihodi – 6503	444	2.747
Poslovni prihodi – ukupno	56.217.878	61.497.791

Najznačajniji prihod ostvaruje se iz Naknada za upotrebu autoputeva (putarina za domaća i strana vozila) koji čini 49,09% ili RSD 27.594.915 hiljada (u 2021 godini 42,42% ili RSD 26.087.157 hiljada dinara). Značajno je istaći da se naplata putarine vrši na oko 830 kilometara autoputeva, a da Preduzeće ima obavezu održavanja i razvoja putne mreže od 16.862 kilometara državnih puteva (IA reda - 973 kilometara, IIA reda – 7.908 kilometara, IB reda – 4.508 kilometara i IIB reda – 3.473 kilometara).

Sledeći po veličini je prihod koji se ostvaruje iz Budžeta RS koji čini 47,95% ili 26.958.769 hiljada dinara (u 2021 godini 54,71% ili RSD 33.646.774 hiljada dinara). Iz budžeta RS uplaćeno je 21.812.780 hiljada dinara na ime subvencija, a od strane Ministarstva finansija je uplaćeno RSD 5.145.989 hiljada dinara.

Ostvareni poslovni prihodi u 2022. godini ukazuju na smanjenje od 8,59% u odnosu na poslovne prihode za prethodni obračunski period. Smanjenje poslovnih prihoda rezultat je smanjenja dobijenih sredstava iz budžeta.

6.2. Nabavna vrednost prodate robe

	2022.	2021.
	(Din. 000)	(Din. 000)
Nabavna vrednost prodate robe – tagovi 501	162.378	156.990
Ukupno (50)	162.378	156.990

Trošak nabavne vrednost prodate robe nastao tokom 2022. godine iznosi RSD 162.378 hiljada (RSD 156.990 hiljada za 2021. godinu) i u odnosu na 2021. godinu predstavlja rast od 3,43%. Iskazani rast je rezultat veće prodaje tagova u odnosu na prethodnu godinu.

6.3. Troškovi materijala

	2022.	2021.
	(Din. 000)	(Din. 000)
Troškovi ostalog materijala (režijskog) – 512	187.852	114.576
Troškovi goriva i energije – 513	544.147	428.188
Troškovi rezervnih delova – 514	4.981	3.078
Ukupno (51)	736.980	545.842

S obzirom na samu delatnost Preduzeća, najveći deo troškova materijala za 2022. godinu se odnosi na utrošenu električnu energiju na putevima u iznosu od RSD 446.006 hiljade (što čini 60,52% utrošenog materijala) i troškove goriva (benzin i dizel gorivo) u iznosu od RSD 88.297 hiljada (što čini 9,16% utrošenog materijala).

6.4. Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi

	2022.	2021.
	(Din. 000)	(Din. 000)
Troškovi zarada i naknada zarada (bruto) – 520	2.418.343	2.151.999
Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada na teret poslodavca-521	388.549	357.392
Troškovi naknada po ugovoru o delu – 522	3.395	4.224
Troškovi naknada po autorskim honorarima – 523	0	0
Troškovi naknada po ugovoru o privremenim i povremenim poslovima – 524	0	189
Troškovi naknada fizičkim licima po osnovu ostalih ugovora – 525	1.530	0
Troškovi naknada članovima upravnog i nadzornog odbora – 526	6.533	6.054
Troškovi anagažovanja zaposlenih preko zadruga – 528	4.121	2.469
Ostali lični rashodi i naknade – 529	269.865	204.092
Ukupno 52	3.092.336	2.726.419

Ostali lični rashodi i naknade se najvećim delom odnose na naknade zaposlenima za prevoz na posao u iznosu od RSD 188.751 hiljada i za naknade na službenom putu u iznosu od RSD 30.177 hiljada.

6.5. Troškovi amortizacije i rezervisanja

	2022.	2021.
	(Din. 000)	(Din. 000)
Troškovi amortizacije javnih puteva – 5400	13.657.636	13.603.906
Troškovi amortizacije opreme – 5401	570.890	528.559
Troškovi amortizacije poslovnih zgrada i naplat. kabina – 5402	482.024	505.609
Troškovi amortizacije krupnog alata i inventara – 5403	165	101
Troškovi amortizacije nematerijalnih ulaganja – 5404	27.968	9.727
Troškovi amortizacije opreme za kopneni saobraćaj – 5405	112.505	86.952
Ukupno troškovi amortizacije	14.851.188	14.734.854
Troškovi rezervisanja naknada (otpremnine) – 545	13.655	17.158
Troškovi rezervisanja za sporove koji su u toku – 549	0	0
Ukupno troškovi rezervisanja	13.655	17.158

Troškovi amortizacije javnih puteva se odnose na putnu mrežu koja obuhvata državne puteve IA, IB reda, IIA i IIB reda koji su na osnovu Uredbe o kategorizaciji državnih puteva u nadležnosti preduzeća. Amortizacija je obračunata za gornji stroj puteva, tunele i mostove po stopama definisanim u Napomeni 3.11, dok se amortizacija za donji stroj puteva ne obračunava.

6.6. Ostali poslovni rashodi

	2022.	2021.
	(Din. 000)	(Din. 000)
Troškovi proizvodnih usluga		
Troškovi transportnih usluga – 531	112.050	106.361
Troškovi usluga na redovnom održavanju puteva i sistema naplate putarine – 532	38.330.078	42.844.856
Troškovi zakupnina – 533	47.244	51.104
Troškovi usluga koje nastaju u vezi sajamskih priredbi – 534	1.236	558
Troškovi reklame i propagande – 535	46.829	16.742
Troškovi usluga nadzora, održavanja i komunalni troškovi – 536, 539	1.368.981	1.063.935
Svega	39.906.418	44.083.556
Nematerijalni troškovi		
Troškovi neproizvodnih usluga – 550	230.440	188.888
Troškovi reprezentacije – 551	1.070	2.153
Troškovi premija osiguranja – 552	59.174	11.368
Troškovi platnog prometa – 553	105.467	75.012
Troškovi članarina – 554	7.021	7.010
Troškovi poreza – 555	1.339.771	1.408.176
Ostali nematerijalni troškovi – 559	40.967	35.538
Svega	1.783.910	1.728.145
Ukupno ostali poslovni rashodi	41.690.328	45.811.701

U toku 2022. godine za održavanje putne mreže utrošeno je 38.330.078 hiljada dinara ili 91,94% od ukupno ostvarenih ostalih poslovnih rashoda

Troškovi neproizvodnih usluga za 2022. godinu u iznosu od RSD 230.4408 hiljada se najvećim delom odnose na troškove ostalih usluga održavanja autoputeva (pokretne wc kabine) u iznosu od RSD 55.883 hiljada, usluge obezbeđenja poslovnih objekata u iznosu od RSD 33.360 hiljada i troškove zdravstvenih usluga u iznosu od 32.128 hiljade dinara.

Troškovi poreza najvećim delom odnose se na interno obračunat PDV na lokalne puteve i povećani su u odnosu na prethodnu godinu usled rasta ulaganja u tekuće održavanje.

6.7. Finansijski prihodi i rashodi

	2022.	2021.
	(Din. 000)	(Din. 000)
Finansijski prihodi		
Prihodi od kamata – 662	15.119	55.217
Pozitivne kursne razlike – 663	262.515	12.682
Ostali finansijski prihodi – 669	195	222
Ukupno 66	277.829	68.121
Finansijski rashodi		
Rashodi kamata – 562	1.081.991	1.317.282
Negativne kursne razlike – 563	29.811	42.705
Ostali finansijski rashodi – 569	8	455
Ukupno 56	1.111.810	1.360.442

S obzirom na visoku kreditnu zaduženost Preduzeća, u 2022. godini su ostvareni rashodi po osnovu kamata 1.081.991 hiljada dinara i po osnovu kursnih razlika 29.811 hiljada dinara, uz istovremeno ostvarene prihode po osnovu kamata 15.119 hiljada dinara i kursnih razlika u iznosu od 262515 hiljada dinara.

Rashodi kamata u iznosu od RSD 1.081.991 hiljada za 2022. godinu se odnose na rashode kamata po kreditima dobijenim iz inostranstva u iznosu od RSD 966.933 hiljada, na rashode kamata po kreditima u zemlji u iznosu od RSD 97.501 hiljada, zatezne kamate u iznosu od RSD 9.855 hiljada.

6.8. Ostali prihodi i rashodi

	2022.	2021.
	(Din. 000)	(Din. 000)
Ostali prihodi		
Dobici od prodaje nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme – 670	21.431	23.194
Dobici od prodaje materijala – 673	293.427	184.308
Viskovi – 674	0	0
Prihodi po osnovu otpisanih ostalih obaveza – 677	30.991	4.807
Prihodi od ukidanja dugorocnih i kratkoročnih rezervisanja – 678	0	0
Ostali nepomenuti prihodi – 679	296.649	97.031
Prihodi od usklađivanja vrednosti potraživanja i kratkorocnih fin. plasmana – 685	14.777	37.307
Prihodi od usklađivanja vrednosti ostale imovine – 689	0	0
Ukupno	657.275	346.467
Ostali rashodi		
Rashodi neotpi. vrednos. i dodatni troškovi rashod.opreme – 570	49.377	3.186
Gubici po osnovu rashodovanja i prodaje nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme i materijala – 573	305.883	184.308
Rashodi po osnovu manjkova po popisu – 574	51	183
Rashodi po osnovu direktnih otpisa potraživanja – 576	-	3
Rashodi po osnovu rashodovanja zaliha materijala i robe – 577	-	-
Ostali nepomenuti rashodi – 579	425.491	692.297
Rashodi od usklađivanja vrednosti nekretnina-582	-	206.775
Obezvredenje potraživanja i kratkoročnih finansijskih plasmana – 585	2.015	8.238
Ukupno	782.817	1.094.990

Najveći deo ostalih prihoda u iznosu od RSD 296.649 hiljada dinara (što čini 45,13% ostalih prihoda) se odnosi na ostale nepomenute prihode..

Ostali nepomenuti rashodi u iznosu od RSD 425.491 hiljada dinara za 2022. godinu najvećim delom se odnose na naknade po izgubljenim sudskim sporovima u iznosu od RSD 136.146 hiljada, kao i naknade štete za neblagovremeno održavanje puteva u iznosu od RSD 65.080 hiljada dinara.

Rashodi od usklađivanja vrednosti imovine predstavljaju ukupan efekat smanjenja vrednosti pojedinačnih stavki imovine po osnovu izvršene procene vrednosti.

Obezvredenje potraživanja i kratkoročnih finansijskih plasmana u iznosu od RSD 2.015 hiljada za 2022. godinu se odnosi na obezvredenje potraživanja od kupaca.

6.9. Neto dobitak/(gubitak) poslovanja koje se obustavlja, efekti/rashodi promene računovodstvene politike i ispravke grešaka iz ranijeg perioda

	2022.	2021.
	(Din. 000)	(Din. 000)
Prihodi po osnovu ispravki grešaka iz ranijih godina koje nisu materijalno značajne	138.201	7.720
Rashodi po osnovu ispravki grešaka iz ranijih godina koje nisu materijalno značajne	(3.562)	(7.224)
Ukupno 69 – 59	134.639	496

6.10. Porez na dobitak

	2022.	2021.
	(Din. 000)	(Din. 000)
Finansijski rezultat u bilansu uspeha (dobitak/gubitak pre oporezivanja)	(5.153.871)	(4.535.341)
Neto kapitalni dobici (gubici)		
Usklađivanje i korekcije rashoda u poreskom bilansu	988.645	1.455.707
Usklađivanje i korekcija prihoda u poreskom bilansu	293.046	2.860
Poreska osnovica	(3.872.180)	(3.076.774)
Umanjenje za prihode od dividendi i udela u dobiti od rezidentnih obveznika		
Umanjena poreska osnovica (Obrazac PB)	(3.872.180)	(3.076.774)
Obračunati porez (15%)	-	-
Umanjenje obračunatog poreza po osnovu poreskih podsticaja i oslobođanja	-	-
POREZ NA DOBITAK (Obrazac PDP)	-	-
Odloženi poreski rashod perioda	-	-
Odloženi poreski prihod perioda	457.460	457.460

Obračun poreza na dobitak vrši se po stopi od 15% u skladu sa poreskim propisima, odvojeno za poslovni i kapitalni podbilans. Vršiti se usklađivanje pojedinih pozicija prihoda i rashoda, a poreska osnovica se umanjuje za gubitke ranijih godina. Obračunati porez se umanjuje za poreska oslobođenja po osnovu poreskih podsticaja (poreski kredit).

7. BILANS STANJA

7.1. Nematerijalna ulaganja

	Ostala nematerijalna ulaganja	Nematerijalna ulaganja u pripremi	Avansi za nematerijalna ulaganja	Ukupno
Nabavna vrednost				
Stanje na početku godine	190.609	214		190.823
Nove nabavke	63.570	-	-	63.570
Otuđivanje i rashodovanje	(1.216)	-		(1.216)
Stanje na kraju godine	252.963	214	-	253.177
Ispravka vrednosti				
Stanje na početku godine	73.926	-	-	73.926
Amortizacija 2022. godine	17.725	-	-	17.725
Otuđivanje i rashodovanje	(1.216)	-		(1.216)
Stanje na kraju godine	90.435	-	-	90.435
Neotpisana vrednost 31.12.2022. godine	162.528	214	-	162.742
Neotpisana vrednost 31.12.2021. godine	116.683	214	-	116.897

Ostala nematerijalna ulaganja neto sadašnje vrednosti RSD 162.528 hiljada sa stanjem na dan 31.12.2022 godine (RSD 116.683 hiljade sa stanjem na dan 31.12.2021. godine) najvećim delom se odnose na programe za računarske softvere.

7.2. Nekretnine, postrojenja, oprema i biološka sredstva

	Građevinsko zemljište	Građevinski objekti	Postrojenja i oprema	Nekretnine, postrojenja i oprema uzeta na lizing i zakup sa pravom korišćenja preko godinu dana	Nekretnine, postrojenja, oprema u pripremi	Avansi za nekretnine, postrojenja i opremu	Ukupno
Nabavna vrednost	Kto (021)	Kto (022)	Kto (023)	Kto (025)	Kto (027)	Kto (029)	
Stanje na početku godine	82.210.297	737.034.922	4.979.618	304.705	21.593.719	2.001.128	848.124.389
Direktna povećanja(nabavke)				304.705	14.938.523	1.317.472	16.255.995
Kapitalizacija kamate							0
Prenos sa jednog oblika na drugi	1.322.462	1.932.962	571.684		(3.827.108)		0
Otuđivanje i rashodovanje		(56.164)	(-180.849)				(234.013)
Revalorizacija							28.282.823
Pravdanje avansa						(1.098.990)	(1.098.990)
Ostala povećanja-smanjenja				81.906	(1.075.340)		(993.434)
Stanje na kraju godine	82.210.297	738.914.720	5.370.453	386.611	31.629.794	2.219.610	862.053.947
Ispravka vrednosti							
Stanje na početku godine	0	287.879.707	2.950.835	96.396	0	326.858	291.253.796
Revalorizacija							
Amortizacija 2022. godine		14.108.850	586.366	138.248			14.833.464
Otuđivanje i rashodovanje		(29.286)	(-178.857)				(208.143)
Ostala povećanja-smanjenja		0	0	(5.349)		(158)	(5.507)
Stanje na kraju godine	0	301.959.271	3.358.344	229.295	0	326.858	305.873.610
Neotpisana vrednost 31.12.2022. godine	83.532.759	436.955.449	2.012.109	157.316	31.629.794	1.892.910	556.180.337
Neotpisana vrednost 31.12.2021. godine	82.210.297	449.155.215	2.028.783	208.309	21.593.719	1.674.270	556.870.593

Najveći deo vrednosti Građevinskih objekata se odnosi na putnu mrežu koja obuhvata državne puteve IA, IB reda, IIA i IIB reda (koji uključuju zemljište, puteve, tunele i mostove) u skladu sa Uredbom o kategorizaciji državnih puteva. Državni putevi I i II reda su u skladu sa članom 3 Zakona o putevima („Sl. glasnik RS“ br. 41/2018 i 95/2018) u svojini Republike Srbije, izuzev državnih puteva, odnosno delova državnih puteva II reda koji se nalaze na teritoriji autonomne pokrajine koji su u svojini autonomne pokrajine. Preduzeće vrši ulogu upravljača nad državnim putevima.

Usklađivanje vrednosti putne mreže u poslovnim knjigama Preduzeća sa stvarnim stanjem izvršeno je prvi put u 2011. godini, po osnovu procene vrednosti putne mreže koja je izvršena od strane Instituta za puteve a.d. Beograd.

U toku 2012. godine je izvršena korekcija procene iz 2011. godine od strane Instituta za puteve a.d. Beograd, imajući u vidu činjenicu na uredbu Vlade Republike Srbije o kategorizaciji puteva broj 110-1039/2012 („Sl. glasnik RS“ br. 14/2012) kojom je izvršena nova kategorizacija puteva, i kojom državni putevi I i II reda potpadaju pod nadležnost Društva, dok regionalni i magistralni putevi prelaze u nadležnost jedinica lokalnih samouprava (opština) i Društvo nema više ingerencije i nadležnost nad njima. U skladu sa tim izvršeno je isknjiženje kompletne putne mreže, a zatim i uknjiženje nove putne mreže koja obuhvata državne puteve IA i IB reda i II reda (koji uključuju zemljište, puteve, tunele i mostove) u skladu sa korigovanom procenom, u kojoj se tada nalazio samo deo putne mreže koji je u nadležnosti Društva i kojom Društvo upravlja.

Tokom 2013. godine Vlada Republike Srbije donela je novu uredbu o kategorizaciji državnih puteva („Sl. glasnik RS“ br. 105/13) i uredbu o izmenama Uredbe o kategorizaciji državnih puteva („Sl. glasnik RS“ br. 119/13), na osnovu koje je izvršena ponovna procena putne mreže od strane Instituta za puteve a.d. Beograd. U skladu sa tim pod 01.01.2014. godine izvršeno je isknjiženje kompletne putne mreže, a zatim i uknjiženje nove putne mreže koja obuhvata državne puteve IA, IB reda i II reda (koji uključuju zemljište, puteve, tunele i mostove) u skladu sa korigovanom procenom, u kojoj se tada nalazio samo deo putne mreže koji je u nadležnosti Društva i kojom Društvo upravlja. Efekat korekcija ja povećanje prethodno formiranih ostalih rezervi u iznosu od RSD 82.485.056 hiljada u 2014 godini.

Tokom 2015. godine Vlada Republike Srbije donela je uredbu o izmenama Uredbe o kategorizaciji državnih puteva („Sl. glasnik RS“ br. 93/2015), na osnovu koje je izvršena ponovna procena putne mreže od strane Instituta za puteve a.d. Beograd. U skladu sa tim pod 01.01.2016. godine izvršeno je isknjiženje kompletne putne mreže, a zatim i uknjiženje nove putne mreže koja obuhvata državne puteve IA, IB reda, IIA i IIB reda (koji uključuju zemljište, puteve, tunele i mostove) u skladu sa korigovanom procenom. Efekat korekcija je povećanje prethodno formiranih ostalih rezervi od RSD 13.948.103 hiljada, u odnosu na iznos od RSD 334.776.737 hiljada formiran u prethodnom periodu.

U poslovnim knjigama JP „Putevi Srbije“ na dan 01.01.2016. godine proknjižena je procena vrednosti osnovnih sredstava na osnovu Studije o proceni vrednosti osnovnih sredstava JP „Puteva Srbije“ zavedena pod brojem 20-10754/1 od 27/12/2016 godine i Uredbe o kategorizaciji državnih puteva („Sl. glasnik RS“ br.105/13), Uredbe o izmenama Uredbe o kategorizaciji državnih puteva („Sl. glasnik RS“ br. 119/13) i Uredbe o izmenama Uredbe o kategorizaciji državnih puteva („Sl. glasnik RS br.93/15). Procenu je izvršio INSTITUT ZA PUTEVE na osnovu ugovora sa J.P. „PUTEVI SRBIJE“ broj 454-957 od 18.10.2016. godine.

U poslovnim knjigama JP „Putevi Srbije“ na dan 01.01.2021. godine proknjižena je procena vrednosti osnovnih sredstava na osnovu Izveštaja o proceni fer vrednosti zemljišta i građevinskih objekata visokogradnje i niskogradnje u koji su uključeni putno zemljište, upravne zgrade, odmaralište, putevi, mostovi i tuneli, kao i Izveštaja o proceni vrednosti putnih baza u koji su uključene nepokretnosti u sastavu putnih baza na osnovu Studije o proceni vrednosti osnovnih sredstava JP „Puteva Srbije“ zavedena pod brojem 44 od 24.05.2022 godine (naš zavodni broj 953-11057 od 24.05.2022. godine) . Procenu je izvršilo društvo Dil inženjering konsalting d.o.o., na osnovu ugovora sa J.P. „PUTEVI SRBIJE“ Beograd broj 454-1481 od 09.11.2021. godine

Evidentirani iznos direktnih povećanja od RSD 304.705 hiljada se odnosi na zaključene dugoročne ugovore o zakupu poslovnog prostora i vozila na koje je Preduzeće primenilo MSFI 16 – Lizing koristeći modifikovanu retrospektivnu metodu priznavanja sredstava i obaveza sa datumom inicijalne primene počev od 1. januara 2021.

7.3. Ostali dugoročni finansijski plasmani

Ostali dugoročni finansijski plasmani odnose se na:

	2022.	2021.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Ostale dugoročne plasmane – depoziti kod banaka-048	76	76
Svega	76	76
Minus: Ispravka vrednosti	(76)	(76)
Ukupno	-	-

7.4. Zalihe

	2022.	2021.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Materijal-101	1.024	1.178
Rezervni delovi, alat i inventar-103	73.548	70.344
Roba-13	100.522	69.736
Dati avansi	1.218.264	1.052.553
Svega	1.393.358	1.193.811
Minus: Ispravka vrednosti rezervni delovi, alat i inventar	(70.633)	(64.376)
Minus: Ispravka vrednosti dati avansi	(41.527)	(46.637)
Ukupno	1281.198	1.082.798

U okviru zaliha rezervnih delova, alata i inventara su iskazane auto – gume, alat i inventar. Za auto – gume, alat i inventar koji su stavljeni u upotrebu je formirana ispravka vrednosti (otpis 100%).

U okviru zaliha robe iskazani su uređaji za elektronsku naplatu putarine – tagovi, koji se prodaju ili putem veleprodaje ili preko mreže maloprodaje.

U 2022. godini je povećan saldo datih avansa koji su dati dobavljačima za materijal i rezervne delove i najvećim delom za održavanje puteva.

7.5. Potraživanja

	2022.	2021.
	RSD hiljada	RSD hiljada
<i>Potraživanja po osnovu prodaje</i>		
Kupci u zemlji-204	12.644	13.091
Ispravka vrednosti potraživanja od kupaca u zemlji - 20490	(151)	(3.499)
Svega	12.493	9.592
<i>Druga potraživanja</i>		
Potraživanja za kamatu-220	45.970	53.788
Potraživanja od zaposlenih-221	11.703	11.120
Potraživanja od državnih organa i organizacija-222	(11.754)	209.416
Potraživanja po osnovu preplaćenih ostalih poreza i doprinosa-224		
Potraživanja za naknade zarada koje se refundiraju-225	176	176
Potraživanja po osnovu naknade štete-226	284.529	395.659
Ostala potraživanja-228	1.190.636	1.084.008
Minus: Ispravka vrednosti	(637.788)	(798.387)
Svega	884.482	955.780
Ukupno	896.975	965.372

Najveći deo Ostalih potraživanja se odnosi na potraživanja za putarinu po osnovu punjenja tagova od distributera, kao i na potraživanja za putarinu koja se plaća post-paid putem tagova.

7.6. Kratkoročni finansijski plasmani

	Oznaka valute	Kamatna stopa	2022. RSD hiljada	2021. RSD hiljada
Ostali kratkoročni finansijski plasmani				
Sumnjivi i sporni kratkoročni finansijski plasmani-239	RSD	-	-	143.908
Drugi kratkoročni finansijski plasmani-239	RSD	-	-	9.600
Minus: Ispravka vrednosti-239	RSD	-	-	(153.508)
Ukupno			-	-

Izvršen je otpis ostalih kratkoročnih finansijskih plasmana po odluci nadzornog odbora broj 953-809/23-12.

7.7. Gotovinski ekvivalenti i gotovina

	2022. RSD hiljada	2021. RSD hiljada
U dinarima:		
Hartije od vrednosti – gotovinski ekvivalenti-240	16.937	6.822
Tekući (poslovni) računi-241	1.719.581	2.502.216
Evid.račun za napl. i prenos po osn.-242	-	-
Dinarska blagajna-243	74.357	50.314
Svega	1.810.875	2.559.352
U stranoj valuti:		
Devizni račun-244	7.184	3.547
Devizna blagajna-246	17.327	12.299
Svega	24.511	15.846
Ukupno	1.835.386	2.575.198

Iskazana sredstva na tekućim (poslovnim) računima se odnose na sredstva društva na računima kod Uprave za trezor i na računima koji se vode kod poslovnih banaka: AIK banke, Raiffeisen banke, UniCredit banke, Banke Intesa i Poštanske štedionice.

Dinarske blagajne se odnose na blagajne putarina Beograd, Niš, Novi Sad, Ruma, Doljevac-Preševo, Dimitrovgrad, Preljina-Takovo, maloprodaja-dopuna-Beograd, maloprodaja-roba-Beograd, maloprodaja-dopuna-Novi Sad, maloprodaja-roba-Novi Sad, maloprodaja-dopuna-Čačak, maloprodaja-roba-Čačak, maloprodaja-dopuna-Niš i maloprodaja-roba-Niš.0

Devizne blagajne se odnose na blagajne putarina Beograd, Niš, Novi Sad, Ruma, Doljevac-Preševo, Dimitrovgrad i Preljina-Takovo.

7.8. Porez na dodatu vrednost i AVR

	2022. RSD hiljada	2021. RSD hiljada
Porez na dodatu vrednost		
Potraživanja za više uplaćeni porez na dodatu vrednost-27	0	0
Ukupno	0	0
Aktivna vremenska razgraničenja		
Unapred placeni troškovi-280	134	134
Ostala aktivna vremenska razgraničenja-289	36.656	4.737
Ukupno	36.790	4.871

7.9. Odložena poreska sredstva i obaveze

Odložena poreska sredstva u iznosu od RSD 5.437 hiljada, obuhvataju iznose poreza iz dobiti koji mogu da se povrate u narednim periodima po osnovu odbitnih privremenih razlika, neiskorišćenih poreskih gubitaka i kredita. Priznaju se u meri u kojoj je verovatno da će budući oporezivi dobitak biti ostvaren.

Preduzeće je na dan 01.01.2020. godine izvršilo korekciju prihoda iz ranijih godina po osnovu prve primene MSFI 15 koju je u ukupnom iznosu od RSD 186.077 hiljada evidentiralo na dugovnoj strani konta 3500 i po ovom osnovu obračunata su odložena poreska sredstva u iznosu od RSD 27.901 hiljada. S obzirom da će napred navedeni iznos korekcije biti evidentiran u Poreskim Bilansima u narednih 5 godina počev od 2020 godine izvršeno je umanjenje odloženih poreskih sredstava u iznosu od RSD 5.580 hiljada što predstavlja jednu petinu inicijalno obračunatog iznosa odloženih poreskih sredstava.

Odložene poreske obaveze u iznosu od RSD 1.984.833 hiljada, su iznosi poreskih obaveza koji će se pojaviti u budućem periodu a posledica su poslovnih događaja koji su se desili u tekućem obračunskom periodu i obuhvataju iznose poreza na dobit koji se plaćaju u narednim periodima po osnovu oporezivih privremenih razlika.

Odložena poreska sredstva i obaveze po godinama:

	2022.	2021.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Odložena poreska sredstva	5.437	5.991
Odložena poreska sredstva – prva primena MSFI 15	11.160	16.741
Odložene poreske obaveze	(1.984.833)	(2.028.006)
Neto odložena poreska sredstva/(obaveze)	(1.968.236)	(2.005.274)

Izvršeno je prebijanje odloženih poreskih sredstava i obaveza.

7.10. Osnovni kapital

Osnovni kapital obuhvata sledeće oblike kapitala:

		2022.	2021.
	%	RSD hiljada	RSD hiljada
Državni kapital – 30	100	109.818.098	109.818.098
Ukupno		109.818.098	109.818.098

7.11. Statutarne i druge rezerve

Druge rezerve obuhvataju:

	2022.	2021.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Rezerve po osnovu korekcije greške iz ranijih godina, po osnovu korekcija vrednosti putne mreže – 322	370.359.470	371.428.926
Ukupno	370.359.470	371.428.926

U 2022. godini je došlo do umanjenja drugih rezervi u iznosu od RSD 1.069.456 hiljada, po osnovu izvršene analize investicija u toku, odnosno na bazi korekcija investicija u toku koje su u ranijim godinama trebale biti iskazane u okviru građevinskih objekata - puteva, te bi se u tom slučaju izvršenom procenom vrednosti putne mreže iskazale druge rezerve u manjem iznosu.

7.12. Revalorizacije rezerve

Revalorizacije rezerve obuhvataju:

	2022.	2021.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Revalorizacije rezerve – 330	796.679	826.394
Ukupno	796.679	826.394

7.13. Gubitak

Gubitak predstavlja ispravku vrednosti kapitala i odnosi se na:

	2022.	2021.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Gubitak ranijih godina – 350	84.256.575	84.416.649
Pokriće gubitka – 340	(16.071)	(2.453)
Gubitak tekuće godine – 351	5.121.833	4.992.801
Pokriće gubitka sa dobitkom iz ranijih godina – 350		(5.150.422)
	-	-
Svega	89.362.337	84.256.575

Poslovanjem u 2022. godini ostvaren je gubitak u poslovanju u iznosu od RSD 5.121.833 hiljada (RSD 4.992.801 hiljada gubitak za 2021. godinu).

7.14. Dugoročna rezervisanja

Dugoročna rezervisanja se priznaju kada:

- društvo ima obavezu (pravnu ili stvarnu) koja je nastala kao rezultat prošlog događaja;
- je verovatno da će odliv resursa koji sadrži ekonomske koristi biti potreban za izmirenje obaveze; i
- iznos obaveze može pouzdano da se izmeri.

Dugoročna rezervisanja obuhvataju:

	2022.	2021.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Rezervisanja za troškove u garantnom roku		
Rezervisanja za troškove obnavljanja prirodnih bogatstava		
Rezervisanja za zadržane kaucije i depozite		
Rezervisanja za troškove restrukturiranja		
Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih – 404	36.249	39.944
Ostala dugoročna rezervisanja – 405	45.940	45.940
Ukupno	82.189	85.884

Stanje dugoročnih rezervisanja na dan 31.12.2022. godine iznosi RSD 82.189 hiljada i ona su smanjena zbog smanjenja rezervisanja sredstava za isplatu naknada radnicima zbog odlaska u penziju.

7.15. Dugoročni krediti

Obaveze po dugoročnim kreditima dospevaju u roku dužem od godinu dana od dana činidbe, odnosno od dana godišnjeg bilansiranja.

	2022.	2021.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Dugoročni krediti u zemlji – 414	628.099	2.086.053
Dugoročni krediti u inostranstvu – 415	23.058.479	26.515.498
Dugoročni obaveze po osnovu lizinga – 416	29.657	86.923
Ostale dugorovne obaveze – 419	19.227	30.540
Ukupno	23.735.462	28.719.014

U narednoj tabeli je prikazana detaljna struktura dugoročnih kredita u zemlji:

		2022.	2022.	2021.
Naziv kreditora	Oznaka valute	U valuti Ukupno	RSD hiljada	RSD hiljada
“Banca Intesa” a.d., Beograd	USD	1.025.210,60	97.931	106.546
Banka Poštanska štedionica	EUR	16.835.106,29	1.872.721	1.979.507
Ukupno			1.970.652	2.086.053

U narednoj tabeli je prikazana detaljna struktura dugoročnih kredita u inostranstvu:

Struktura obaveza po kreditima u inostranstvu

		2022.	2022.	2021.
Naziv kreditora	Oznaka valute	U valuti Ukupno 31.12.2021.	RSD hiljada	RSD hiljada
EIB, Luksenburg – 24037 – rehabilitacija 100 mostova	EUR	18.800.000,00	2.205.661	2.210.543
EIB, Luksenburg – 24036 – rehabilitacija mosta Gazela	EUR	17.766.666,67	2.084.428	2.089.042
EIB Luksemburg – 24134 – obilaznica oko Beograda (sektor A)	EUR	51.775.000,00	6.074.367	6.087.813
EIB Luksemburg – 25748 – obilaznica oko Beograda (sektor B)	EUR	36.222.222,25	4.249.678	4.259.085
EIB- 37mil.eur -proj.hitne sanacije saobraćajnica-21386	EUR	466.666,81	54.751	54.872
EIB- 95mil.eur – obnova puteva.u RS.-21631	EUR	17.246.666,57	2.023.420	2.027.899
EIB- 120mil.eur –autoput Bgd-Novu Sad-22550	EUR	75.771.111,08	8.889.649	8.909.327
Evropska Banka za obnovu i razvoj, London - ugovor 36651	EUR	7.457.912,89	874.980	876.917
Ukupno			26.456.934	26.515.498

Pod 31.12.2022. godine izvršeno je usaglašavanje obaveza po dugoročnim kreditima u zemlji i inostranstvu, sa svim kreditorima u zemlji i inostranstvu.

Deo dugoročnih kredita, koji dospeva za plaćanje u 2023. godini, obračunat je i iskazan u okviru kratkoročnih finansijskih obaveza, kao tekuće dospeće dela dugoročnih obaveza.

Kratkoročne finansijske obaveze

Kratkoročne obaveze se u potpunosti odnose na tekuće dospeće dela dugoročnih kredita, kao i dela ostalih dugoročnih obaveza, koje dospevaju za plaćanje u toku 2023. godine, kao što je prikazano u narednoj tabeli:

	2022.	2021.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Deo dugoročnih kredita u zemlji koji dospevaju za plaćanje u 2022. godini-424	1.352.003	1.351.680
Deo dugoročnih kredita u inostranstvu zemlji koji dospevaju za plaćanje u 2022. godini-424	3.398.455	3.534.095
Deo dug.obaveza po osnovu lizing-425	109.321	92.665
Kratkoročne finansijske obaveze prema RS-429	88.550.546	84.208.149
Ukupno	93.410.325	89.186.589

Deo dugoročnih kredita u zemlji koji dospevaju za plaćanje u 2023. godini je detaljno prikazan u narednoj tabeli:

		2022.	2021.
Naziv kreditora	Oznaka valute	RSD hiljada	RSD hiljada
"Banca Intesa" a.d., Beograd-4240	USD	56.464	53.273
Banka Poštanska štedionica	EUR	1.295.539	1.298.407
Ukupno		1.352.003	1.351.680

Deo dugoročnih kredita u zemlji koji dospevaju za plaćanje u 2023. godini je detaljno prikazan u narednoj tabeli:

		2022.	2021.
Naziv kreditora	Oznaka valute	RSD hiljada	RSD hiljada
EIB, Luksenburg – 24037 – rehabilitacija 100 mostova	EUR	258.109	258.681
EIB, Luksenburg – 24036 – rehabilitacija mosta Gazela	EUR	258.109	258.680
EIB Luksemburg – 24134 – obilaznica oko Beograda (sektor A)	EUR	258.109	258.680
EIB Luksemburg – 25748 – obilaznica oko Beograda (sektor B)	EUR	162.948	137.179
EIB- 37mil.eur -proj. hitne sanacije saobraćajnica-21386	EUR	54.751	209.119
EIB- 95mil.eur – obnova puteva u RS.-21631	EUR	743.042	744.687
EIB- 120mil.eur –autoput Beograd-Novı Sad-22550	EUR	788.407	790.152
Evropska Banka za obnovu i razvoj, London - ugovor 36651	EUR	874.980	876.917
Ukupno		3.398.455	3.534.095

Kratkoročne finansijske obaveze prema Republici Srbiji u iznosu od RSD 88.550.546 hiljada sa stanjem na dan 31.12.2022. godine (RSD 84.208.149 hiljada sa stanjem na dan 31.12.2021. godine) se odnose na obaveze prema Republici Srbiji, po osnovu otplate po glavnica i kamata po kreditima od strane Ministarstva građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture..

U toku 2022. godine nadležno Ministarstvo je vršilo vraćanje kredita (i glavnice i kamata) prema inostranim kreditorima, EBRD i EIB.

7.16. Obaveze iz poslovanja

	2022.	2021.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Obaveze iz poslovanja		
Primljeni avansi, depoziti i kaucije - 430	201.903	93.401
Dobavljači – matična i zavisna pravna lica		
Dobavljači – ostala povezana pravna lica		
Dobavljači u zemlji - 435	2.134.133	1.550.532
Dobavljači u inostranstvu		
Ostale obaveze iz poslovanja		
Ukupno	2.336.036	1.643.933

Pod 31.12.2022. godine izvršeno je usaglašavanje obaveza prema dobavljačima u zemlji, sa svim dobavljačima Društva. Dobavljači Društva su u najvećoj meri sve domaće putarske kuće, koje se bave izgradnjom, održavanjem i rekonstrukcijom puteva u Srbiji, kao i mnogi drugi dobavljači. U narednoj tabeli prikazani su iznosi obaveza prema dobavljačima Društva:

R.Br	Naziv	Saldo
1	PZP VALJEVO	1.118.034
2	SRBIJA AUTO PUT	193.395
3	NOVI PAZAR PUT	108.782
4	INTEGRAL INZENJERING	107.467
5	STRABAG OGRANAK PANCEVO	105.946
6	STRABAG OGRANAK ZAJECAR	77.807
7	INSTITUT MIHAJLO PUPIN	44.685
8	IRD ENGINEERING	47.075
9	MHM PROJECT	12.987
10	AIGO	11.649
11	AUTO CACAK KONJEVICI	10.607
12	SID PROJEKT	8.152
13	ORION	7.394
14	NIS AD	6.991
15	IMP AUTOMATIKA	6.924
16	VIA PROJECT	6.313
17	GRADSKI ZAVOD ZA VESTACENJE	6.212
18	TELEKOM SRBIJA	6.029
19	OMV SRBIJA	5.444
20	SRBIJA PUT	4.837
21	SAVA OSIGURANJE	4.497
22	PROJECT BITO UTIBER	3.997
23	SAOBRACAJNI INSTITUT CIP	2.424
24	TEHNO CCOP	2.023
25	PUTEVI IVANJICA	1.208
26	OSTALI	221.254
	UKUPNO	2.134.133

Analizom podataka na osnovu prispelih odgovora na potvrde za 2022. godinu utvrđeno je da postoji određena neusaglašenost sa našim dobavljačima koja materijalno nije značajna i koja se uglavnom sastoji iz nepriznavanja sa njihove strane za naknadu štete.

7.17. Ostale kratkoročne obaveze

	2022.	2021.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Obaveze iz specifičnih poslova		
Ostale obaveze iz specifičnih poslova-449	35.181	35.181
Svega	35.181	35.181
Obaveze po osnovu zarada i naknada zarada		
Obaveze za neto zarade i naknade zarada, osim naknada zarada koje se refundiraju-4500	138.936	125.498
Obaveze za porez na zarade i naknade zarada na teret zaposlenog-4510	15.581	14.350
Obaveze za doprinose na zarade i naknade zarada na teret zaposlenog-452	40.213	36.438
Obaveze za poreze i doprinose na zarade i naknade zarada na teret poslodavca-453	30.614	29.572
Obaveze za neto naknade zarada po osnovu bolovanja preko 30 dana -4540	33	33
Svega	225.377	205.891
Druge obaveze		
Obaveze po osnovu kamata i troškova finansiranja-460	358.395	391.853
Obaveze prema članovima upravnog i nadzornog odbora-464	339	310
Obaveze prema fizičkim licima za naknade po ugovorima-465	374	797
Ostale obaveze-469	7.353	6.816
Svega	366.461	399.776
Ukupno	627.019	640.848

Obaveze po osnovu zarada u iznosu od RSD 225.377 hiljada sa stanjem na dan 31.12.2022. godine se odnose na ukalkulisanu, a ne isplaćenu zaradu za mesec decembar 2022. godine. Isplata decembarske zarade izvršena je u potpunosti u januaru 2023. godine.

Pod 31.12.2022. godine izvršeno je ukalkulisavanje obaveza po osnovu kamata prema svim kreditorima u zemlji i inostranstvu, koje se odnose na 2022. godinu, a biće isplaćene u 2023. godini. Struktura obaveza po osnovu kamata prema bankama u zemlji sa stanjem na dan 31.12.2022. godine je detaljno prikazana u narednoj tabeli:

		2022.
Naziv kreditora	Oznaka valute	RSD hiljada
“Banca Intesa” a.d., Beograd	USD	1.274
Banka Poštanska štedionica	EUR	6.426
Obaveze prema dobavljačima po osnovu isporučenih proizvoda i usluga	RSD	54
EIB, Luksenburg – 24037 – rehabilitacija 100 mostova	EUR	32.640
EIB, Luksenburg – 24036 – rehabilitacija mosta Gazela	EUR	31.263
EIB, Luksemburg – 24134 – obilaznica oko Beograda (sektor A)	EUR	50.962
EIB, Luksemburg – 25748 – obilaznica oko Beograda (sektor B)	EUR	45.936
EIB – 7 miliona evra – projekat hitne sanacije saobraćajnica – 21386	EUR	1.051
EIB – 95 miliona evra – obnova puteva u RS – 21631	EUR	33.920
EIB – 120 miliona evra – autoput Beograd – Novi Sad – 22550	EUR	148.956
Evropska Banka za obnovu i razvoj, London – ugovor 36651	EUR	5.912
Ukupno		358.394

7.18. Obaveze po osnovu pdv i ostalih javnih prihoda i PVR

	2022.	2021.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Obaveze za porez na dodatu vrednost		
Obaveze za PDV po osnovu razlike obračunatog poreza na dodatu vrednost i prethodnog poreza-479	108.789	85.684
Svega	108.789	85.684
Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine		
Obaveze za poreze, carine i druge dažbine iz nabavke ili na teret troškova	21	0
Ostale obaveze za poreze, doprinose i druge dažbine-489	384	518
Svega	405	518
Pasivna vremenska razgraničenja		
Obračunati ostali troškovi - 490	0	75.093
Unapred obračunati prihodi-491 (msfi-15)	1.705.239	489.788
Odloženi prihodi i primljene donacije-495	43.263.130	38.691.478
Ostala pasivna vremenska razgraničenja-499	1.530.001	2.172.330
Svega	46.498.370	41.428.689
Ukupno	46.607.564	41.514.373

Prilikom obračuna mesečnog iznosa PDV-a, usvojen je princip po kojem se kao odbitak koristi PDV obračunat od strane prethodnog učesnika u prometu za radove izvedene na svim putevima koji su dodeljeni preduzeću na upravljanje, uključujući i one za čije se korišćenje ne naplaćuje putarina, dok se interno obračunati PDV na lokalne puteve evidentira kao trošak preduzeća.

Odloženi prihodi i primljene donacije u iznosu od RSD 38.691.478 hiljada sa stanjem na dan 31.12.2021. godine se odnose na primljena sredstva iz NIP-a, Ministarstva za infrastrukturu, AP Vojvodine, grada Beograda, sredstva RRSP projekta i sredstva UNOPS-a. Detaljan pregled ovih odloženih prihoda i donacija je prikazan u sledećoj tabeli:

Konto	OPIS	Saldo 31.12.2021. RSD hiljada	Saldo 31.12.2021. RSD hiljada
4955	Primljena sredstva iz NIP-a	11.133.261	11.524.896
4956	Primljena sredstva od Ministarstva za infrastrukturu	444.287	460.200
4958	Primljena sredstva od AP Vojvodine	338.978	349.727
4959	Primljena sredstva od grada Beograda	348.481	360.406
49511	Primljena sredstva po osnovu ino zajma za finansiranje RRSP - projekta EIB i IBRD	25.322.115	21.026.661
49512	Primljena sredstva od republike Srbije za finan. RRSP	4.405.224	3.676.891
	Ostali odloženi prihodi i donacije	1.270.784	1.292.697
	UKUPNO	43.263.130	38.691.478

Odloženi prihodi i donacije u iznosu od RSD 43.263.130 hiljada sa stanjem na dan 31.12.2022. godine za investicije u putnu mrežu, kada je iz primljenih sredstava vršena izgradnja putne mreže u Republici Srbiji, se ukidaju delimično svake godine u korist prihoda, u skladu sa troškovima amortizacije putne mreže koja je formirana od primljenih donacija, na bazi čega je ispoštovano načelo uzročnosti prihoda i rashoda u istom obračunskom periodu.

Ostala pasivna vremenska razgraničenja u iznosu od RSD 1.109.615 hiljada sa stanjem na dan 31.12.2022 godine se odnose na sredstva koja nisu dospela za plaćanje (garancije). U narednoj tabeli prikazani su najznačajniji iznosi obaveza prema dobavljačima Društva po ovom osnovu:

R.Br	Naziv	Saldo
1	SRBIJAAUTOPUT	232.632
2	PZP VALJEVO	126.315
3	PZP KRAGUJEVAC	69.509
4	SRBIJAPUT	66.696
5	OGRANAK INTEGRAL INZENJERING	61.652
6	PUTEVI UZICE	58.939
7	STRABAG OGRANAK PZP BEOGRAD	48.593
8	STRABAG OGRANAK ZAJECAR	45.994
9	TRACE SRBIJA AD NIS	45.295
10	STRABAG OGRANAK PANCEVO	43.118
11	KRUSEVAC PUT	31.459
12	ALPINE BAU GMBH	26.839
13	UNOGRADNJA VV	24.141
14	PUTEVI IVANJICA	23.517
15	NOVI PAZAR PUT	22.129
16	ENERGOPROJEKT NISKOGRADNJA	20.347
17	STRABAG OGRANAK ČAČAK	17.713
18	OSJEK KOTEKS	14.441
19	PZP POZAREVAC	7.073
20	OSTALO	123.213
	UKUPNO	1.109.615

8. DRŽAVNA DODELJIVANJA

Ukupna državna davanja u 2022. godini iznose **36.961.100 hiljada** dinara i sastoje se od sredstava primljenih iz Budžeta RS u iznosu od **26.958.770 hiljada** (koja su knjižena kao poslovni prihod s obzirom da se dominantno troše na održavanje puteva). Sredstva primljena iz Budžeta RS u 2022. godini sastoje se od subvencije u iznosu od 21.812.781 hiljada dinara, Ministarstva finansija u iznosu od 5.145.989 hiljada dinara. Preostali deo ukupnih državnih davanja je od ostalih državnih dodeljivanja u iznosu od **10.002.330** hiljade dinara (od kojih je 4.547.428 hiljada dinara su evidentirana kao kratkoročne finansijske obaveze prema Republici Srbiji, a koriste se za izgradnju putne mreže u Republici Srbiji).

Ukupan iznos ostalih kratkoročnih finansijskih obaveza JP „Putevi Srbije“ iznosi 93.410.325 hiljada dinara od kojih je 88.550.546 hiljada dinara predstavlja stanje obaveza prema Republici Srbiji po osnovu izvršenih obaveza za garantovane zajmove na dan 31.12.2022. godine. Preknjižavanje je vršeno na osnovu konsultacija sa nadležnim ministarstvima.

9. POTENCIJALNE I PREUZETE OBAVEZE I POTENCIJALNA IMOVINA

IDA I IBRD ZAJMOVI - postoji potencijalna obaveza u iznosu od USD 55.321.297,39 ili Din 6.093.724 hiljada po osnovu IDA-3909 zajma, kao i IBRD-7463 zajma u iznosu od USD 47.393.929,88 ili RSD 5.220.512 hiljada, koji se koriste za puteve, ali je po Ugovorima o zajmu država u obavezi da vraća ove kredite. Međutim, postoji mogućnost da će obaveza i po ovim kreditima biti preneti sa Vlade RS na "JP Putevi Srbije", u momentu kada krediti dospeju za otplatu, što je malo verovatno s obzirom da Društvo nije u mogućnosti da redovno vraća i svoje tekuće kredite koje se nalaze iskazani u poslovnim knjigama.

SUDSKI SPOROVI

Ukupan iznos dugoročnih rezervisanja na dan 31.12.2022. godine iznosi RSD 45.940 hiljada.

U tabeli je dat prikaz najvećih nezavršenih sudskih sporova za koje su formirana dugoročna rezervisanja i odnose se na:

R.br.	Naziv tužioca	Osnov tužbe	Procena rukovodstva	Iznos rezervisanja
1.	ŽELEZNICE SRBIJE	Naknada štete	Izgubljen spor	14.106

Za ostale sudske sporove koje vodimo, procenjujemo da će njihov krajnji ishod biti pozitivan, i te sudske sporove nesmatramo potencijalnim obavezama.

10. DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA STANJA

U Republici Srbiji prisutna je i dalje globalna pandemija izazvana virusom COVID 19, što će sigurno uticati na pad poslovnih aktivnosti Društva.

U ovom trenutku rukovodstvo nije u mogućnosti da proceni ukupne negativne efekte i uticaj na rezultat poslovanja za narednu godinu, ali će oni, ukoliko trenutno stanje potraje duži vremenski period, biti značajni. Uprkos tome, stav rukovodstva je da mogućnost nastavka poslovanja na principu stalnosti poslovanja neće biti ugrožena.

11. DEVIZNI KURSEVI

Zvanični srednji kursevi NBS primenjeni za preračun deviznih pozicija bilansa stanja u funkcionalnu valutu na dan 31.12.2022. i 31.12.2021. godine su bili sledeći:

	31.12.2022.	31.12.2021.
EUR	117,3224	117,5821
USD	110,1515	103,9262

(Lice odgovorno za sastavljanje napomena)

(Zakonski zastupnik)

Beograd03.2022. godine.